

ANUL I. — Nr. 16
MARTI 1 AUGUST 1935

PUBLICAȚIE BILUNARA, POLITICA, ARTISTICA ȘI LITERARA

REDACTORI: MIHAIL POLIHRONIADE ȘI IOAN-VICTOR VOJEN

Redacția: I. V. Vojen, Str. Aureliu, 16 București, III

ABONAMENTE:
PE UN AN „ „ „ LEI 80.—
AUTORITĂȚI „ „ „ 100.—

3 - 22 - 250

Răspuns cifrat d-lui Titeanu

de ION. I. MOȚA

Politicianii partidelor — acești adversari conștienți sau inconștienți, voluntari sau involuntari ai idealului nostru: România românească, dreaptă și puternică — sunt în derută în fața mișcării noastre „de dreapta”. Căci în vreme ce guvernul decide să transforme pe naționalistii într-un fel de categorie indiană de „intușabili”, de leproși politici cărora le este interzis accesul la țară, crezând că prin aceasta poate evita scadența ce se apropie, — un reprezentant de seamă al partidului liberal, d. Eugen Titeanu, într-o recentă conferință, precizează mijloace ca totul altele pentru a transforma în fum și scantei pe noul Satana apărut ca o năpastă în tihnita viață a partidelor.

D. Titeanu recomandă, în locul patului de pușcă, o acțiune de convingere a noastră, de readucere blajină pe calea cea bună. Și, spre a da exemplu, d-se deschide chiar în acea conferință cruciada aceasta a partidelor, pentru alungarea duhurilor rele din noua generație. Nu ne vom pierde vremea protestând contra infamiei (spusă cu scop de a ne convinge) ce o comite atunci când acuză cea mai pură, mai chinată, mai săracă și nepătată organizație politică, afirmând că trăiește din subvențiile lui Hitler. Acuzățiunea aceasta, ca și altele, trece pur și simplu la un anumit dosar care va fi deschis cândva. Dar vom stărui asupra câtorva argumente menite a deveni magice formule de dizolvare a rătăcirii celei generații a noastre.

Spune d. Titeanu vă va trebui să ne convingem odată despre „monstruozitatea concepțiilor de aspirare” și despre „utopia doctrinelor de revoltă”.

Monstruozitatea concepțiilor noastre de aspirare a străinilor, în deosebi a Jidanilor? Dar trebuie să fie cineva plectrică de raționalismul sofisticat al democrației ucigătoare de suflet pentru a nu-și da seama că un popor care se vede distrus, înlocuit și dominat în propria lui țară de către un alt popor, străin și dușmănos, nu comite un act de monstruoasă aspirare atunci când își strigă dreptul la viață și-și pretinde într-o luptă de generos eroism asigurarea viitorului? Când în lași erau 3 avocați jidani la 1910, iar la 1929 sporberă la 22 spre a fi astăzi 250 dintr-un total de 400 — și la fel se întâmplă în toată

țara și pe toate tărâmurile — atunci să nu vină d. Titeanu să ne vorbească (spre a ne convinge) despre „utopia concepțiilor de revoltă” și despre ritualul nostru decăzut în seeta de „monstruoase aspirări”?

3 — 22 — 250.

Îată o ecuație fără nici o necunoscută pentru sufletul generației noastre, dar care nu va putea fi niciodată deslegată de către nenorocitele spirite crescute într-o filosofie rigidă, stărpită și depărtată de realitatea vie și dureroasă, spirite în care imaginea unui neam care pierie nu-și mai poate afla oglindirea ideologică, suflete crescute în otrăva parizană a unui individualism anarhic care schimonosește

și sterilizează simțirea, dragostea și durerea pentru neamul său.

250 — 22 — 3; e deviza noastră!

Prin această deviză e răspunsul ce-l dăm noi celorlalte acuzațiuni, ridicole, care ne pune în sarcină susținerea „înghetării streine” („hitlerismul”) care „complotază contra granițelor noastre și contra României independente”. Cum e cu puțință să se admită că granițele României ar putea fi primejduite de către noi cari vedem în expansiunea românească supremul nostru ideal de viață? Expansiunea românească pentru recucerirea pozițiilor pierdute și spre a inversa cifrele de mai sus în folosul Românilor, acesta e i-

dealul nostru! Dar bineînțeles acest ideal presupune și o expansiune românească pentru menținerea pozițiilor neperdute, pentru zdrobirea în față a tuturor viitoarelor atacuri dușmane. Dacă într-adevăr hitlerismul german ar fi o primejdie pentru România, ei bine nimic nu va putea înlătura mai eficace această primejdie a pangermanismului decât dresarea, în fața lui, a panromanismului „extremei drepte”. Nu burghezia judeo-masonică, democrat și desorganizatoare de Stat, va putea opune dușmanilor dela hotare o Românie capabilă de apărare. Pândește o primejdie hitleristă la granițele noastre? Nimeni n-o va putea întâmpina cu mai multă îndărjire, cu mai mult

elan și cu o mai zdrobitoare forță decât o Românie legionară fortificată în constituția sa etnică, echilibrată și ordonată, prin eliminarea elementelor de desăgare și de desordine ale democrației actuale cărdășită cu Jidanii și otrăvită de toate compromisiunile. Dv. cari nu îndrăzniți să necunoașteți existența unei probleme jidovesti, aveți preferința de a fi mai curajoși și mai capabili de a apăra romanismul la hotare decât acei cari cu jertfa tinereții, a carierei, a familiei și chiar a vieții lor, dovedesc de pe acum, zi cu zi, că nu înțeleg să dea un pas înapoi nici chiar în fața celui mai redusului dușman pe care l-a cunoscut vreedată un popor: judeo-masoneria?

Da, noi aplaudăm cu franchețe pe Cancelarul Hitler, pentru dărâmarea marxismului și a filosofiei libertare a revoluției franceze. În noul veac în care intrăm lepădând ideea unei unități politice mondiale cât și falsele idei de libertate și egalitate democratică, pentru a o înlocui cu ideea Statelor cu adevărat naționale și independente trăind între ele printr-un echilibru de forțe, — în acest veac nou noi știm că sunt excluse utopiile mondiale de înfrățiri universale totalitare (idei și o totală înfrățire și supranuere de interese româno-germane).

Niciodată „spiritul dela Geneva” nu va fi înlocuit cu un „spirit dela Berlin” sau dela Roma. Obșnuinți cu ideologia cosmopolită masonică a Societății Națiunilor, politicianii d-lui Titeanu ne-au judecat după calapodul domnilor lor, crezându-ne capabili de a sacrifica realitățile românești de dragul nu știu cărei internaționale hitleriste, așa cum au sacrificat dânsii independența României și viitorul țării date pe mâna străinilor interni și externi, de dragul lui Sir Eric Drummond și a visurilor briandiste ale Pan-Europiei. Am arătat pentru ce aplaudăm france și pe față pe Cancelarul revoluției germane. Aceasta însă nu înseamnă nici decum o capitulare în fața evenituelor adversității ale sale pe care le vom ști înfrânge cu aceeași impetuoasă patriotică cu care luptă și el pentru neamul său.

Dacă totuși d. Titeanu și ai săi nu înțeleg și nu vor isbuti să descifreze nimic din acest răspuns, vina nu este a noastră. Cheia, atât de simplă, a acestui cifru, o vor fi pierdut odată cu sufletul lor românesc.

Băiatul dela ușa

de Nicolae Andries

E dumnealui.
Priviți-l!

Canalia precocă, cu nume unguent.

Băiatul dela ușa.
Fătul unei cumpilte digestii.

Viorel Tilea.
Îndărăt de veac, odinioară,
Torquemada, pentru biserică,
în luptă cu ereticii.

Astăzi el, cavaler al peculiatului și al lasității, pentru salvarea confectionatei din casca-val bisericuți național-fărăniște.

Mulțimile acelea în hipnoză,
de acum câțiva ani, nu mai sânt.
Căci cei pentru cari se adunase puzderia de voturi, nu au făcut nimic. Ea din potrivă.
Nădejțile, nădejțile mii,
grele de așteptări, n-au prăfuit
repede și spulberat.

Totuși au fost hărăziți cărmăci fără merite, pentru a doua oară — urmașii unei guvernări de pomidă, istorică barbă înfuzată și ciomad.

Falșimentul — de neînălțurat.
Conducătorii vremelnici de țară și oști politice au simțit primejdia. Nouă și unică în felul ei. Nu dușmani istorici din afară sau tăntru: Ci „Garda de Fier”.

Lupta de exterminare, a fost pusă la cale.

Ordinile strict secrete, dra-

conice, au pornit, pentru a nu mai știm căla oară, impanzind țara din inimă până la frontieră. Urmate de percheziții, bătăi hotare, încercări și pedecăți din care dreptatea nu îndărăte să fie de partea celor chinăți.

„Cândva, drept tipice și extraordinare fenomene criminologice, Lombroso linea să analizeze migălos, într-o carte epocală, două asociații de pe tărâm stețian: Camorra și Mafia. Drept membriți fideli, oameni din pătura dirigentă. Drept scop, exploatarea până la confiscare a bunului public. Drept arme, tot cecece mintea poate desfrui furb.

O viziune extraordinară, peste timp, până prin anul una mie nouă sute treizeci și trei, către țara aceasta de mucitori ai pământului, de ciobani — și de bandiți onorabili.

Prigonitorii sânt la datorie. Contra celor ce astăzi reprezintă cea mai vie și luminoasă realitate românească.

De-oparte oceanii în concepția, morpionii, Mafia emnamente politică.

De alta:
Vitam impendere vero. Energhii dinamice ce știu aduce fertă pînă, însăși viața lor.
Păduchii grozaveli epopei 1916 — 1918, au încercat locutura lasă

cea fălșă necaracterizându-ni nici când.

Au încercat asasinatul moral. Posesorul unui compromis organic, băiatul dela ușa, a tocmit un slăbitor agent provocator. Un fost răfuf de pușcării, ei însuși trecut cu rușine printre zidurile cu lanț și igrasie — Cernat.

Nici ce se putea o mai semnificativă companie.

Astfel s-a ajuns la inscenarea din șteful electoral al ușurnicului făt dela prevedinția consiliului de miniștri. Ce dorea să compromită și desființeze cea mai eroică organizație, a cărei sârăcie e proverbială.

Nătarău funebri ai oficiosului „Dreptatea” s'au repezit: ureși să știți de unde are „Garda de Fier” bani? Li fabrică la Râșinari...

Profesioniștii calomniei au debitat venin și suddămi.

Replica promptă a cercetătorilor justiției i-a desfigurat însă, dovedind contrariu.

Pentru canalia precocă, cu nume unguent, și ceilalți componenți ai bandei, antimască — odinioară Duclis, zărlărea răspuns lui Napoleon:

— E mult mai bine să porți zdrente decât lanțuri.

Ceeace n'au să poată înțelege totuși în recti vector.

Urmările sciziunii partidelor

de Ioan Victor Vojen

Procesul de fărâmițare, de „sciziparitate” al partidelor politice se precipită. Este aproape inutil să-l rememorăm pentru vechile partide: averescan, liberal sau național-fărănișesc, este deosemența de prinos astăzi să-l constatăm în partidul liberal ducist sau partidul de la cărnă.

Astăzi gosom normal ca mai în fiecare lună să vedem apărând în locul unor organizații masive cu tradiții, cu istorie și realizări, grupări fragmentare și pitice fără nici o ideologie nouă care să le justifice sciziunea de vechiul organism.

Și totuși aceste mici și numeroase partide vor fi chemate mâine să concure. Ca un rău necesar. Până la desăvârșirea revoluției naționale care va profice din temelii așezământul de stat actual. Care vor fi însă urmele acestui viitor regim de guvernământ scizit din împreunarea vremelnice și oportunistă a câtorva „sefi” diametral opuși ca mentalitate, structură politică și program de realizări? Căci vor fi urmările în viața politică și în viața socială? Iată ce ne propunem să analizăm în rândurile de față.

Dela început trebuie obser-

vat că aceste mici grupări se-au motivat nevoia de independență fie acuzând partidele vechi din care s'au desprins de a fi parșit programul inițial. (partidele d-lor dr. Lupu, Gr. Iulian și actunea recentă a „Secerșitorilor”), fie, de-a fi avuți în memorabile ocazii o a-titudine o-tila față de persoana monarhului. Și, în primul și în cel de al doilea caz însă, aceste mici grupări, ideologice, nu fac decât să reediteze vechiul program al partidelor din cari s'au rupt. Bineînțeles cu mici și sentimentale variații.

Dar tocmai această diferențiere de principu faceu din fostele partide adversari divergenți. Ivrina partidului național-fărănișt de pildă își are explicația tocmai în nevoia de reacțiune contra atât-puterniciei partidului liberal. În fața inițială a regimului de par-

tid aplicarea anumitor reforme era condiționată de chemarea la cărmă a unui anumit partid care singur admitea această posibilitate în programul său. Fapt ce mărea și mai mult antagonismul între diferitele grupări și ideologiile lor. Or micile grupări actuale au moștenit și mentalitatea și programul lor politic.

Cu toate acestea, situația actuală, apropierea lor se impune. Două sau chiar trei din aceste mici grupări vor trebui neapărat să-și întindă mâna pentru a forma viitorul guvern și a-și asigura majoritatea în parlament, fiecare în parte fiind incapabilă să obțină prima electorală.

Dela început însă, ele se vor găsi în absoluta imposibilitate de-a alcătui un program unitar și tramic de guvernare dată fiind adâncea deosebire între cei ce vor compune

echipa ministerială. Aceasta nu va putea găsi decât soluții de azi pe mâine, momentane, neurmând nici un plan de realizare constructiv. Vi-tutul acesta de care suferă grav și astăzi, regimul democratic va fi accentuat la maxim. În a doilea rând în această presență echipa ministerială va fi aproape cu neputință de impus un sef și deci o disciplină. În partidele mari mă-nă viguroasă și uncoari satrapică a sefului asigura cel puțin coeziunea. În viitoarele „carietari” guvernamentale foemate numai din sefi, fiecare va avea pretențiunea să-și impună punctul său de vedere. Și mai ales să-și plaseze cât mai bine partizanul; fortificarea micului partid fiind pentru oarece din acești conducători o chestiune esențială.

(Continuare în pagina III-a)

Revista presei

DIGUL DE LA VIȘANI

Ecoul stărnit în presă și în publicul românesc de barbariile cu care guvernul a înțeles să înfrunte intenția legionarilor Gărzii de Fier de a construi un dig în județul Buzău, a fost neasemuit de mare și de puternic. Și nu ne-ar ajunge toată pagina destinată *Revistei Presei*, dacă am avea intenția să reproducem pasagiile cele mai caracteristice din articolele publicate. Vom cita cât mai multe, în ordinea cronologică, și bune și rele, și obiective și mășave prin insinuările lor.

Începem cu articolul „Incidentele dela Vișani” de G. Racoveanu (*Cuvântul*, 14.VII), fără îndoială cel mai obiectiv dintre articolele publicate în acest ziar cu privire la Garda de Fier.

„Domnilor, însărcinați cu pa-za drepturilor și cu cercetarea aprobărilor. Sunteți datori să privegheați la menținerea ordinii publice. Sănțeți datori să aplicați legea când uniforma legionarilor o insultă (? N. R.). Dar, pentru numele lui Dumnezeu — ce aveți cu oamenii cari, fără turburarea liniștii publice, vor să facă bine pe moșta sătenilor, cu bună vrea-re a acestora? Că digul n'are neaște așa de bun cum ar fi unul făcut de lucrările publice? Dar când se va putea face, mă rog, un astfel de dig? Până atunci e foarte bun și unul mai prost. Că doar nu cere nimeni dela stat parale pentru treaba asta. Legionarii îl fac gratuit! Și atunci?... Planuri de ameliorări, de construcții mari, rămân doar planuri. Statul însuși are nevoie de un dig de mil de km. spre a-l feri de a-1 intra apa în gură. Intr'o astfel de situație inițiativa particulară este cât se poate de bine venită. Chiar dacă vine din tabăra Gărzii de fier.”

Dar tocmai de aceea a fost împiedicat în chip barbar de către guvern! După ce comentează în articolul „Digul generației tinere” (*Calendarul*, 14.VII), faptele și manifestul Căpitanului, d. N. Craianic încheie:

„La Vișani, în momentul de față, e un adevărat masacru de trup tânăr. E inutil să spunem că legionarii acestuia nu opun nici un fel de rezistență; așa e ordinul sefului lor, pe care îl respectă cu atenție! Vor-bească o omul care cunoaște perfect această mișcare, am urmărit-o pas cu pas și pot jură în fata oricui că nu există nimic deosebit de rău în spiritul nici în actele ei. E adevărată România nouă pe care noi, generația războiului, am vădit-o în bu-bușii de tunuri și în veșmăntele morții, fără a fi izbăviți să ocre-em. Putericii ălei, autori ai dezastrului, consumatori ai victoriei naționale încomodați azi în treburile lor de nou spirit moral ce se ridică, vor să su-grume steață România în fuma-la ei sufletească și fizică. Ca-sul dela Vișani, înimaginabil în altă țară pune de fapt întreaga problemă tragică a României actuale.”

Care nu va putea renaste decât prin înlăturarea defini-tivă a tuturor „consumato-rilor victoriei naționale, in-diferent de titulatura parti-delor din care fac parte.”

Întă acuză și câteva rânduri din articolul „Nepotizii dela Vișani”, apărut în numărul dela 14 Iulie al celui mai in-fam și josnic ziar ce apare în România (am numit oficial-oul *Dreptușii*):

„Drept este că unele aveau posterii gărzii de fier. Autori-tățile le-au confiscat. Erau, bozuri, etichete și ghilgoage.”

Minciuni care degradează și pun pețetea infamiei nu numai pe fruntea anonimului autor dar și pe a întregii redacții care-l suportă.

Iar *Epoca* se pare că e ge-loasă de „gloria” *Dreptușii*, căci scrie în articolul „In jurul digului dela Vișani” (13.VII):

„Iată de ce nu credem în ști-rea „Universului” despre digul dela Vișani. Nu cumva legionari d-lui Codreanu s'au adunat ca să simuleze facerea digului în siguranța că vor fi opriti de autorități înainte de a începe lucru? Este un nou sistem de demagogie, cel mai rafinat din câte ne-a fost dat să auzim!”

Atunci de ce nu-l încearcă și „rafinaiții” partidului con-servator? Ar vedea îndată ce minunat e să fi schingiuit de autorități sub ochii unor magistrați care consimt să fie sclavii sbirilor politicieni!

Cu privire la ultimele in-cidente dintre autorități și organizațiile naționaliste, d. Toma Vlădescu scrie artico-lul „Tinerii nu vor muri” (*Calendarul*, 15.VII). Nu pri-cepem totuși de ce d-sa, a-tunci când e vorba de garda de fier, nu pomeneste decât despre „un tineret care a fă-căut un salt mult mai departe”, fără să numească orga-nizația din care face parte — deși mai departe vorbește de „un tineret al Ligii creș-tine”. D. T. V. are, evident, dreptul să-și aibă simpatiiile sale, fără ca noi să ne putem amesteca. Dar în coloanele *Calendarului* d-sa trebuie să fie obiectiv și să nu uite nu-mele Gărzii de fier.

Continuăm, și cităm din ar-ticolul „Guvernul Valda și Garda de Fier” de Gr. Filipe-scu (*Epoca*, 14.VII):

„Guvernul are dificultăți cu Garda de fier. Era de așteptat. Un singur lucru ne miră: Cum și-a putut închilpi d. Valda că poate să stăpânească acțiunea d-lui Zelea Codreanu?”

Urmează apoi o absurdă paralelă cu infecta demago-gie a lui Argetoianu, Iunian și Noliță Anonescu, ca să a-jungă la concluzia:

„Orice ar face Garda de fier, astăzi guvernul n'are nici o autoritate morală s'o împiedice. Cititorii noștri cunosc părerea noastră asupra exceselor anti-semitice pe care le-am reprobat în alătura împreună!”

Te cred! Căci altfel n'ai mai fi încasat tantieme în consiliul de Ad-ție al Băncii Blank!

Și încheie:

„Nu e mai puțin adevărat că d. Zelea Codreanu este mai sincer în acțiunea sa decât un Argetoianu.”

Comparația e cel puțin de-plasată: Sacrificiul naționa-list al Căpitanului Corneliu Codreanu, nu poate fi pus a-lături de „activitatea” igno-bilului mesoi Argetoianu, nici chiar pe hârtia care — după o spirituală expreție a lui Charles Maurras — „su-portă totul!”

În „Popasul duminical” (*Curentul*, 17.VII) d. I. Di-mătescu scrie, între altele:

„Singurul dig protector ni l-ar fi putut înălța înimosii volun-tari din Garda de fier, stăru-nd să înalțe un baraj în calea torrențelor pustitoare ale Rămânelui; dar pe această ge-nerație cruciată i-au răstipit cu țărâurile și cu balonetele gra-letii d-lui Valda, care de când s'a obținut să-și facă la Cluj obiectul bazei duminică de „tinerete” a pierdut orice con-

tact cu aspirațiile tineretu-lui nostru mai autentice și mai puțin quaragenar.”

Obiectiv vorbind, trebuie să recunoaștem totuși că între „tineretul” național-tără-nist” care abea începe să se lupte cu reumatismele, și „ti-neretul” liberal care numără în sânul său numeroși... bu-nici, este o deosebire de sta-diu de anchilozare musculară și cerebrală... Nu prea mare totuși!

În sfârșit, ultimul artico-l din care cităm, la acest capi-tol leste „In Italia și la noi” (*Calendarul*, 19.VII) scris de d. Dragoș Protopopescu d în Veneția:

„Dar despre disciplină, uti-limele ziare românești sosite aci aduc un alt soi de veste. 800 de legionari ai Gărzii de fier, la ordinul căpitanului, au pornit la Vișani să construiască un dig de apărare contra apelor Bu-zăului. Guvernul s'a sesizat imediat de admirabilul act și a trimis câteva unități de jan-darmi, plus o companie de do-robanti, plus nu știu mai ce — ca să scotocească toate satele de afuristii zidari ai lui Co-dreanu... Măsurarea, armatei române decl. că se împiedice pe orice cale construirea unui dig pe care-l reclamă șase sate și o comună urbană! Și foarte bine face guvernul! Ce n-seamnă actul ăsta nemăpome-nit, de jertfă, inițiativă și dis-ciplină? Ce, săntem în Italia? Ei comedie!”

Și așa s'a terminat poveș-tea digului dela Vișani, care ar fi putut să fie — prin mun-ca entuziasată a legionarilor insuflețiți de spiritul insu-flit de Căpitan — prima rea-lizare neoficială în România; ea a rămas numai în aminti-rea țărănilor, martorii ai bar-barităților autorităților și ai batjocoririi preotului ce ve-nise în numele credinței să binecuvinteze începutul lu-crului. Dar va veni ziua tutu-ror ispișirilor: *Dies irae, dies illa!*

DISCREȚIE SAU INTEN-TIONATA TAINUIRE?

Cititorii își amintesc po-ate, încă, din răsfoirea coti-dianelor, despre banda celor cinci jidani pornografi, care scoteau imunde foi cu ajuto-rul unui al șaselea jidan, ti-pograf. Toți cei cinci își ale-seaseră cele mai neaoș româ-nești — sunătoare pseudoni-me, pentru ca infamia să fie comisă sub nume românești. Iar presa semită a mușamali-zat cât mai repede toată po-vestea. Nu ne-a mai surprins însă nici faptul că *Facla*, un-de amintirea lui Cocea stă-rueste puternică, a lăsat apă-rarea degeneratelor odrasle ale lui Israel, D. V. V. Stan-ciu, în articolul „Ultra” la bunele moravuri” („Facla”, 20. VII), sub pretext că dis-cuța lucrurile cu o ironie su-perioară, la apărarea scârbe-lor — fără ca bineînțeles să amintească de faptul că toți cei arestați sunt jidani — și încheie:

„Adică acei tineri, cu figuri palide și ochi lucid la para-dorilor, mesaliafăcuti, sunt niște băcești de amor. Deace-a permanentă obsesie a organelor gonitale. În acest caz, pedep-sa adecvată și eficientă ar fi una care, din păcate, nu este în-scrisă în codul penal: expor-tarea înfrunțorilor sub escortă a un stabiliment de profesio-niste ale amorului. Sigur, ar redeveni oamenii normali și împăcați cu societatea, mascul

carl nu ar mai viola codul pe-nal.”

Iată-i deci absorbiți de ori-ce vină, pentru simplul mo-tiv că d. Stanciu îi ia pe ga-ranție ca pe niște fecioare i-maculate... O, dacă în loc să fie jidani degenerați și per-versi, respectivii ar fi fost creștini, nici un glas nu s'ar fi ridicat să le ia apărarea, și nimeni n'ar fi împins discre-ția atât de departe încât să uite a pomeni că sunt valahi.

INUTILITATEA EROIS-MULUI ÎN STATUL DE-MOCRAT

S'a dovedit în repetate rân-duri și în multe din țările ce trăesc sub regimul demo-crat-electoral, că eroismul nu găsește nici o simpatie în lu-mea oficială a acestui regim. În afară de paradele solem-ne la care ei înșiși pot juca un rol, pontifii democrației nu se gândesc nici odată la pomenirea eroilor. De aceea, atunci când unii particulari își aduc aminte, acest lucru trebuie însemnat la loc de cinste.

D-l Em. Hagi Mosco scrie în *Epoca* (12. VII) un in-imos articol despre „Locotenentul Iuliu Roșca”, acela care — deși adjutant de regi-ment și ca atare nesilit — mergea la asalt, s'a oferit să ia parte la șarja de cavalerie dela Robănești și a murit de gloanțele care i-au sfărtecat corpul tânăr:

„Când îndată după luptă, lo-cotenenul Roșca, grav rănit, ridicat de Germani de pe câmpul de măcel — ca să moară apoi în spitalul din Craiova — este întrebat de căpitanul Fil-litl ce l-a îndemnat să ia par-te la șarjă, cu un surâs de mul-tumire sufletească pe buze îl dă un răspuns la care nu mai am drept să adaug nimic: „era prai frumos, domnule căpitan!”

Iată ce nu vor înțelege ni-ciodată apostolii pacifismu-lui internaționalist. Și pen-tru același motiv nu veți găsi niciodată în ziarele semite și democratice un accent de sim-patie, dacă nu de durere, pen-tru eroii întregirii neamului — fără de cazurile în care toți sunt cuprinși în genera-lizarea vâgurilor formule umi-nitariste. Și în orice caz soar-ta a fost mai puțin vitregă cu erou locotenent Roșca, fi-îndcă nu l-a lăsat în viață să își blesteme pornirea nobilă de eroism — cum desigur că trebuie să facă Gh. Bivolaru J despre care povestește N. Crevedia, în articolul „Un e-rou, muritor de foame” (*Calendarul*, 26. VII):

„Angajat voluntar la 14 ani, a stat tot timpul pe front și a fost de mai multe ori rănit și felicitat chiar de Regele Carol, pe atunci principe moșteni-tor. După război, împotriva legii, a fost silit să mai facă 2 ani armată, în care timp i s'a ocupat postul de învăță-tor și i s'a furat toată averea agonisită cu trudă. Acum e muritor de foame.”

Gh. Bivolaru plere de foa-me prin București. Niște hoți de sefi de cabinet al unui pri-mar de sector i-au furat și timbrele dela opoziție. Toate ur-sile pe unde bate, rămân sur-de. Banditul Lucanu, leșt re-venit din puscărie, a fost num-it de grangurii de pe-școi, brigadier silvic în jud. Bala. Cu banditul asta de Bivolaru, ce ar fi de făcut, Măria Ta? Are în tratat un memoriu pe care ar vrea să-l supună Majestateii Voastre, vechea și augusta lui Cănosintă.”

Dar până la Dumnezeu te mănâncă Sfînșii. Iar morala e că desigur Gh. Bivolaru, care și-a închinat viața pen-tru apărarea pământului stră-mosesc, ar mai porni încă o-dată voluntar să înfrunte moartea, ca la adăpostul vic-toriei lui să-și facă afacerile

toate lepădăturile cluburilor politice. Până când va veni ceasul reinvierii, când și e-roii vor putea găsi o bucată de pâine în țara pe care au salvat-o.

INMORMANTAREA AFA-C ERII SKODA

Fără muzică militară, fără garda care să-i dea cuvenitul onor, afacerea Skoda este to-tuși pe drumul cimitirului tăcerii, sub linșolii mușa-malei...

Spicuim câteva fraze din două articole care meritau să fie citite în întregime. G. Ra-coveanu (*Cuvântul*, 26.VII) își încheie astfel articolul „La pogribania afacerii Skoda”:

„Când a izbucnit scandalul Skoda, lumea era convinsă — mai ales după omorirea gene-ralului Sică Popescu — că se va face, deacum lumină”. Skoda se înmormăntează. Ca toate afacerile din a căror pri-cină în 1916 soldatul român a pornit la luptă desculț, gol, flă-mând și înarmat „cu pumnul”. Ca toate afacerile cari au adus bogăție tancrezilor și bofilor iar țara la sapă de lemn. La consiliul de războiu se va ju-deca procesul lui Seletzki, pen-tru rupere de sigill. Procesul Skoda se judecă la tribunalul opiniei publice. Dar unde-i „opi-nia publică” la acest neam mort de viu?”

De fapt „Opinia publică” a fost mai întotdeauna și a-propre pretutindeni o simplă ficțiune. Reacțiunea a venit și va veni dela un grup res-trâns de oameni hotărâți și care știu ce vor! Cităm de-a-semena concluziile artico-lului „Anticipăm achitarea lui Seletzki!” (*Curentul*, 27.VII):

„Și după achitare, Bruno Se-letzki își va relua postul de în-credere — va circula din nou cu aceiași siguranță prin bi-roulurile ministerului Apără-rii Naționale, va revizui relațiile; își va țese alte noul legături și totul va reintra în normă. Memoria opiniei publice este slăbită ca excesiv de debilă; alte scandaluri vor alimenta curiozitatea bolnavicioasă a spiritului public. Ceva — însă — va rămâne: acea gravă adrunclare a încrederii țării în clasa conducătoare. S'au acum-ulat atâtea în constința a-cestei țări, încât tot continutul ideii de autoritate este grav amenințat. Afacerea Seletzki-Skoda rămâne doar o contribu-ție mai mare în procesul de destrămare a ideii de autori-tate. Anticipăm achitarea lui Seletzki!”

Anticipare care, de fapt, nu e cât de puțin riscată. Dar achitarea sau ușoara condam-nare va însemna încă o cres-tătură pe răboiul pe care noi cei din generația tânără ni l-am înfipt în mînte. Și nu-i departe ziua când nu va mai fi loc de creșteră pe răboiul răbdării noastre...

ZYRAX

Citiți și
răspânșiți

Λ X Λ
revista tinere-
tuului naționalist
Politică,
literară,
plastică
și culturală

Finanțarea recoltei

de Virgil Ionescu

În fiecare an, în preajma înmagazinării recoltei, vine în discuție problema finanțării ei. Se scrie, se discută, se promite și apoi totul intră în normală adică nu se face nimic.

Istoria se repetă și în acest an. Dumnezeu milos cu noi, ne-a dat din belșug; se vorbește — cam cu exagerare — de vre-o sută de milioane vagoane grâu ce vor trebui să caute plasament peste hotare.

Dar dacă Dumnezeu a fost darnic, guvernul îl întrece, toamnă din plin iluzii, făcându-și planuri de finanțare, transport și înmagazinare, cu o nesocotită în afara de posibilitățile celei mai înădăunătoare logice.

Bietul agricultor trebuie să fie alături de alături binecuvântat de se revărsa pe capul lui prin cârmăci și vorbe.

Ce să facă? Să vândă, prin vânzare încă prețul actual intern, destul de convenabil, sau să aștepte — conform ultimilor pronostici — vizul celor 100—120.000 lei vagonul!

Știm și noi și ne gândim care ar fi interesul guvernului, când permite să se lanseze și să acrediteze astfel de știri și ne întrebăm dacă vre-un articol din legea alarmismului nu ar găsi aplicare și în cazul iluzionismului!

Noi știm și ar trebui să știe și alții, că prețul actual pe piața mondială a grâului nu este nici 25.000 lei vagonul și că două ar fi ipotezele în care prețurile d-lor ministri s'ar putea adevăra: 1) o lipsă totală de grâu pe piețele externe, sau 2) o devalorizare a leului la 1/4 până la 1/5 din valoarea lui actuală.

Ipoteza întâia trebuie exclusă deoarece statisticele internaționale (ceva mai exacte ca ale noastre) arată că mai sunt încă stocuri nevădute din anul trecut, iar recolta anului acesta va da și ea un plus la magazie.

Intrucât privește povestea cu contingenta mondială a înmagazinării, aceasta e muniție de viitor, care în orice caz nu mai poate influența în minus producția anului curent.

Ipoteza două mult mai gravă dar mai probabilă, ar demasca intenția guvernului de a restabiliza leul!

Atunci cum rămâne cu des-

miștrile date la fiecare ocazie în această chestiune?

Ar mai rămâne a treia ipoteză — cea reală — înconștientă, demagogică și rea credință.

Dar încoherențele nu s'au terminat.

Acum vre-o 3—4 săptămâni se trântise cu șgomot — ca și acum — începerea construcțiilor de silozuri.

Era vorba să se construiască vre-o 20, cari ar fi costat cam 300.000.000. Ordine Direcției C.F.R. și serviciilor respective să ia înaintea de urgență planurile și devizele necesare, deoarece în Noembrie, anul curent, trebuiau să fie gata, după câteva zile se constată, că banii pe cari se conta dela nu mai știu care instituție de credit, nu se puteau obține, aceasta refuzând să-i elibereze.

Astăzi cine mai pomenește de silozuri!

Să nu credeți că aceasta împiedică guvernul să lanseze o altă bombă!

S'au găsit 3½ miliarde pentru finanțarea recoltei, finanțare care se va face cu ajutorul băncilor particulare!

Din nenorocire nu se specifică cu care bănci? Cu cele cari deabia își mai trag suflătorul, nefiind capabile să întreprindă nevoile zilnice ale vechilor cliențelor, sau poate se speră în ajutorul băncilor în moratoriu sau faliment?

XX

Dar să mai spicim din iluzii!

D. Madgearu, sau prietenii d-sale anunță un nou mare succes. D-sa a reușit să ne asigurăm o cotă de export de grâu de 50.000 vagoane la preț bun!

Prețul bun, după uzanțele comerciale ar însemna 10—20% — pentru a rămâne în domeniul realităților — peste prețul mondial.

Bine ar fi să se obțină și acest suprapreț, dar de aci până la cei 100—120.000 lei de care se vorbește, este un abis. Totuși, în acest caz cum ar rămâne cu celelalte 50.000 vagoane ce am mai avea de exportat?

Probabil că d. Madgearu l-a uitat, așa cum a uitat că avem balanta comercială activă, atunci când a decretat continuarea!

Un sat părăsit, uitat de Dumnezeu și bătut de oameni, așa era Vișani. Ai auzit de el? Nici eu. Cel puțin până acum o lună nu știa nimeni de el, cum nu știe nimeni acum numele districtului a cărui capitală e Omsk.

Si deodată, o faimă neașteptată ce face ocolul țării.

Întâmplarea e simplă și misterul ușor de deslegat. A avut ghinionul satul așa să-l așeze Dumnezeu la malul unui râu nădrăvăn ce-și spumegă prișosul apăr, în fiecare primăvară pe săraca moșie a săracului sat, iar lucrul acesta se poate întâmpla — și se întâmplă chiar — cu alte sute de sate, pentru că nu toate așteau al norocului să crească în sânul lor vreun mare democrat al zilei, cu moșie hrănitoare în vatra satului, cu Bule la scară și jetoane gras plătite în consiliile de administrație. Dar din nenorocire Vișani-lor, ce stranic motiv de propagandă electorală și-au făcut toți descendenții votului universal: n'a fost adevărat în care, parțiale pe rând să nu se bată cu pumnii în piept, în persoana celor mai bine hrăniți reprezentanți ai lor, care să nu le spue amărățorii locuitorii: votați-ne și vă facem digul.

Iar ei, năucii de potopul ce le cutropia, la fiecare răsărit de ghiocel, puținule avut, li ascultau. Și astfel s'au făcut alegeri ani și ani de-arândul, dar digul nu se vedea a prinde chiaz.

Dar lată că într-o zi află cineva de necazul oamenilor și de perpetua excocherie democrațată. Acel cineva nu era nici mărire în statul asta al tuturor mărilor, nici bani n'avea, dar era un om, un singur om, căruia i se închină, devotați pe viață și moarte, alți o sută de mii, care vroia să facă un bine.

Iar Corneliu Zelea Codreanu s'a hotărât să curme și necazul oamenilor și s'antajul democrației. Și așa, fără să-și facă o faimă din asta, fără să pretindă turnarea unei statui, dădu într-o zi o poruncă; iar porunca lui fu auzită și ascultată la Hotin și Suceava, la Coveluri și Soroca, la Iași ca și la Tu-

DIGUL

de Const. Popov

tova. Ci de aici începe mî-nunea:

La chemarea lui au pornit, cale de sute de chilometri, cu săptămâni înainte de data fixată pentru începerea lucrărilor, pe jos, fără lețea, tineri ce purtau în suflet o credință și aveau același gând: să facă un bine; purtau cale de săptămâni, lăsându-și casa unde la cei mai mulți, pentru grelele munci ale veri, singurele brațe de muncă erau ale lor, ca să muncască pe moșia altora, pentru oameni pe care nu-i văzuseră nici când, pe care nu-i cunoșteau și care nici nu se gândiseră să-l cheme să le vină întruajutor.

Si așa se face că în dimineața lui 10 Iulie, șase sute de brațe tinere și vânoase erau gata să răstoarne câteva zeci de vagoane de pământ, spre a înălța un dig, stăvilitor al potopului și mărturie a unei credințe.

Iar de aici începe porcăriia. Democrația integrală și șantajistă s'a alarmat la pierderea unui atât de bun material electoral; binele făcut, nenorocirea de care erau scăpați oamenii, nu contau; în panica lor ei nu-și puneau decât o întrebare: „Cum să facă Garda digul cu care noi am izbit în alătea alegeri?”

Alarmate au sbornât telefoanele din Râmnicul-Sărat la București, iar de aici la Râmnic, purtând ordinul: „Sub un pretext oarecare să se oprească cu orice chip lucrarea!”

Porțe polițienesti, jandarmele, armata au fost îndată concentrate; — prefect, procurori, pretori s'au adunat în grabnic sfat de război spre a chibzui și împiedica nu o revoluție comunistă, ci un bine pe care o mână de tineri vroiau să-l facă unor țărani nenorociți ce zădarnic îl ceruseră Statului și puterilor constituite. Iar pretextul venea cam așa: Statul nu da voie să se facă digul întrucât asta e treaba Ministerului de Lucrări Publice, care dacă nu l-a făcut până acum, e posibil să-l facă el odată.

Legionarii au fost areștați, maltratați, isoniți; locuitorii amenințați, pentru a intra într-o spontană pornire de solidarizare, luzesa partea celor prizonieri; până la urmă declarând satul contaminat de scarlatină, autoritățile locale, ca lași lor impede de zel, au izbutit să împiedice înălțarea digului.

Acetia sunt — în puține și searbăde cuvinte — faptele. Si acum, firul logic al concluziei trăgeți-l dvs. De o parte, câte-va mii de tineri înfruntând urgia cerească și imensa prostie omenească s'au urmat din loc pentru a străbate în lung și în lat țara, nu spre al-și creia o agreabilă viligeratură, ci pentru a salahori; de alta, reprezentanții democrației integrale, cuprinși de tremurul groazec, nu pentru că le era amenințată integritatea prea scumpele lor persoane, ci pur și simplu pentru că li dispărea un motiv de propagandă demagogică, anopind în bătai și împiedicându-i să lucreze pe moșia țărănilor, cu pământul țărănilor, pentru binele țărănilor.

Tinerii acetia, purtau în suflet forța aprinsă a unei noi credințe înfruptătoare, erau simbolurile vii ale unor vremi ce va să vie și de aceea nemernicia satrapilor de provincie, cu sufletul uscat și sterp, neînțelegând nimic din marea gestului legionar, din tot ce se preface în jurul lor, apărători ai vânturătorilor de vorbe goale, în macabra lor panică, au lovit sălbatec, cu ură și au omorât în fașă cea mai frumoasă faptă ce s'a încercat cândva în țara românească.

Dar nu pentru todeaua și nici măcar pentru multă vreme.

Căci va veni timpul defintivelor scoicii, brevoabla scaldată pe care o cer satule și vâlde, care se apropie — crescând puternic — din plaiuri și muniți, spre a cutropi în curând întreaga țară; e ultima scaldată pe care o acordă legiunile verzi ale Garzii de Fier.

CONST. POPOV

Politică și Dogmă

de Ilie Imbrescu

Axa vieții Popoarelor și diviziilor este Adevărul descoperit lumii de Fiul lui Dumnezeu. Legea supremă, în virtutea căreia toată lumea se mișcă în jurul acestei axe, este iubirea. Ea are doi poli: de inefabilă lumina și caldura — spre deosebire de polițiștii reci și reci ai pământului — iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapele.

Este atât de frumos și simplitatea și curățenia lui acest adevăr, încât Cel ce ni l-a descoperit, a ajuns, tocmai din pricina propovăduirii lui, în fața scaunului de judecată al reprezentanților politici și celui al religiei, din vremea Sa. Guvernatorul Pilat, ca leșitor al Cezarului și Arhiepiscopul, ca mai mare al Sinagogii.

Perversitatea celor ce acuzau pe Mântuitorul, pentru că să obțină pe șama lui osândă răstignirii, li făcea să strige către reprezentanții politici ca Isus se consideră „Împărat al Iudeilor” împotriva Cezarului, iar Sinagoga li cerea moartea pentru înălțarea sa se facă pe stuc în susul „Fiul lui Dumnezeu”.

După ce Isus a demonstrat lui Pilat că Împărația Lui „nu este din lumea această” — acesta i-a zis: „Atunci un împărat tot ești!”

„Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt împărat. Eu pentru această m'am născut și pentru această am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu”.

Pilat i-a zis: „Ce este adevărul?” (Ioan 18, 37—38).

Nu a primit nici-un răspuns. Era de prisos pentru un om politic, a cărui obiectivitate a fost întințată așa de mult de interesul personal — teama de a nu

se pune rău cu Cezarul, în urma înșurătorilor din partea Iudeilor — încât nu putea recunoaște adevărul nice atunci când sta în fața lui, intrupat în persoana Domnului Isus Hristos.

Dar minune! — tocmai moartea Mântuitorului pe Crucă a instăpânit pentru todeaua Adevărul pe pământ. Trebuia, spre bine lumii, ca să fie recunoscut și mărturisit Cel ce este Dumnezeu-Onul, Pilat, reprezentantul politic, care ascultase până aci la nord, a pus pe Crucă inscripția „Isus Nazarineanul Regele Iudeilor”; iar nordul, care, la instigațiile mai marilor Sinagogii, batjocoria, și chinuiri pe Isus, când L-a văzut cum a murit, a izbucnit în strigăte de remușcare și a mărturisit: „Cu adevărat acesta Fiul lui Dumnezeu a fost!”

Dela Isus și până în zilele noastre, acest proces se repetă neînțecat în sânul fiecărui Popor. Mai ales răspunsurile de adăcă prefecere a vieții lor, se caracterizează printr-un pronunțat antagonism între realități cari par a se exclude, căia vreme este nesocotită însemnătatea Crucii pentru armonizarea lor.

În mare, acest antagonism se instăpânește pe planul acțiunilor politice. Fajla de idealul spiritual al Poporului respectiv. Dar idealul nu poate fi decât unul chiar pentru toate Popoarele pământului: Dumnezeu. Acesta o știm tot dela Mântuitorul, căci după învierea Lui din morți, înainte de a se fi înălțat la Cer, a făcut o ultimă descoperire Sf. Apostoli, spunându-le: „Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ. Mergând, învățați toate neamu-

(Continuare în pag. V-a)

Urmările sciziunii partidelor

(Continuare din pag. I-a)

Toate calamitățile cartolurilor cari de la război înceacă conduse și rimează Franța se vor repeta și la noi cu atât mai grav cu cât la noi nu va fi cu putință un front al stângii sau al centrului (ca alta dată în țările germane), ci numai unul al oportunistului democratic.

Dar această viitoare guvernare va schimba fundamental aspectul politic și social actual.

Există astăzi în viața noastră politică, o dominație netă a executivului. O dominație îngustă și satrapică ce apasă asupra tuturor celorlalte forțe din stat dar mai ales asupra legislativului.

Guvernarea cartelurilor va schimba profund actuala stare de lucruri.

Massa electorală va fi de acum supra-ficitată. Listele de votat vor fi și mai multe ca până acum. Voturile foarte împărțite. Puterea și importanța corpului electoral va atinge un maxim încă necunoscut la noi mai ales prin ivirea unui factor nou în viața noastră politică: marșele electorale.

Marșele electorale quasi-independent în fronda sa, va fi continua preocupare a șefilor de grupuri. Captarea lui va fi grădă de căpetenie a oricărui dinter acești șefi căci în aceste mici grupuri cu viața efemeră, siguranța unui număr de voturi va fi esențială.

Marii electori ușor se pot coalați și ușor pot trăni guvernul, iar existența lor va fi cea mai mare piedică în calea ori cărei reforme salutare.

Limitații în nevoile lor strict regionale, geloși de mica lor putere, ei se vor opune ori cărei reforme de o militate generală care ar leza căiș de puțin interesele marginite ale delegațiilor.

Astăzi partidele se mai bazează încă pe simpatia anumitor clase sociale. Fiecare partid menajează deci o anumită clasă socială. Un număr oarecare de cetățeni profită. Cel puțin în raport cu mizeria celorlalți. Odată cu acțiunea de sciziparitate partidelor, voturile vor fi mult mai împărțite. Numărul celor ce vor trebui menajați va fi mult mai mic, dar gradul de avantaj de obținut va fi maxim. De aci o neocagitate de tratament cu cele mai grave consecințe.

Pe de alta parte acetonia începe să se simtă și astăzi știm că joacă un rol hotărâtor în viața partidelor pe care le finanțază — se va resimți și mai puternică, căci prin înmulțirea partidelor cererea se va multiplica pe când oferta va rămâne aceeași.

Și, în sfârșit corupția delegațiilor va fi și mai mare ca

până acum pentru că și numărul celor cari vor căuta să le cumpere voturile se va mari și el. Demagogia electorală va atinge maximum de desantare. Ingerințele electorale și ilegalityțile se vor ține și ele lanț. Toate cu cele mai grave repercusiuni morale asupra masei și așa destul de coruptă.

Tempul scurt de guvernare caracteristic acestor formații efemere și lipsite de orice sprijin efectiv al păturilor populare — va impune șefilor de partide de la cărmă, căpătuzarea rapidă și dram liber înlocuirea partizanilor — elemente absolut necesare menținerii cadrelor în regimul democratic.

Deci, lipsa toată de unitate în guvernare, dese schimbări de regimuri, demagogie josnică, corupție necunoscută până astăzi, fraude și jafuri cari desigur vor întrece faimosasele afaceri existente: Blank, Skoda, iată caracterelor esențiale și perspectivele viitoarelor guvernări de cartel al partidelor mici.

Intr-un foliolet viitor vom analiza numărul acestei noi baze a democrației noastre asupra vieții și unității naționale, precum și concluziile ce se impun.

Ioan Victor Vojen

Democrația și economia dirijată

Alexandru Constant

Democrația, ca principiu de organizare politică, are corelativ în planul economic liberalismul. Ambele doctrine au o fundamentare comună: utopia libertății cu complementul său, metafizica unei providențe diriguitoare.

Intrădevar democrația, urmărind a lăsa individului, în cadrul în societatea politică, cea mai mare parte a libertății sale, este convinsă de bunătatea fonciară a omului, convergență spre binele colectiv grație unei providențiale întocmiri originale a lumii. Ea reprezintă faza metafizică a politicii, urmând celei religioase, caracterizată a ceea ce prin absolutismul monarhic bazat pe cler. Cu toate corectările lui Montesquieu denaturările realității, opera iremediabilului visător, care a fost Rousseau, formează încă bagajul ideologic al marelui masă a gânditorilor politici medii și masca electorală a oamenilor politici. Dar convingerea că „lo stato va da se” și că primummare nu conducătorului politic incumbă principala răspundere, a condus statul democratic la marginea prăpastiei.

Pe de altă parte, în planul economic, liberalismul, proclamând eminența interesului individual, profesează libertatea activității economice individuale și reclamă garantarea, de către colectivitatea organizată, a tuturor fructelor ei. Cu tot concursul nu știu căror legi naturale, cari ar regiza armonie activitatea economică spre binele colectiv, acest sistem a condus la inegalități sociale strigătoare și a dat naștere flagelului erizorilor ciclice, minând astfel întreg edificiul social și politic.

În planul economic, mai concret și mai dramatic, s'au ivit și primele încercări de remediere, care toate indică o schimbare de atitudine a omului. Din metafizică, acesta devine pozitivist. În locul libertății individuale el pune disciplina colectivității, iar demersul armoniei economice este sacrificat pe altarul științei. Activitatea economică a colectivității politice va fi dirijată concentric și consecvent de om cu concursul științei și în lumina noii morale sociale, fondată pe solidaritatea tuturor.

Această nouă orientare în economia națională are reperculsurile asupra domeniului strict politic. O economie complet și energic dirijată nu se poate face decât cu concursul statului. Este capabil statul democratic-parlamentar să preia această imensă sarcină? Categorie nu. Toate încercările sporadice de până acum, denumite intervenționism, s'au soldat deficitar. Se spune, că statul este incapabil să îndeplinească o funcțiune economică. Lucrul este adevărat atâta timp cât „statul” este cel democratic, organizat expres pentru alt țel decât cel economic și căt timp plutește vagul asupra noțiunii de „funcțiune economică” a statului.

Statul diriguitor al economiei naționale va fi statul tehnic, expresia fidelă a națiunii productive. Organele sale vor fi formate din elita activă a națiunii și vor exprima integral voința acestei națiuni.

„Funcțiunea economică” a statului va fi aceea de a face, prin omniprezența sa, imposibil parazitismul social. În statul așa cum îl cer nevoile economice naționale, producția va fi umanizată și orice nouă perfecționare tehnică va profita întregii colectivități. Partidele politice, cari se legitimează astăzi prin necesitatea organizării voinței unei națiuni amoroze, nu vor mai avea rațiune de a fi. Voința, conștientă voință a națiunii, va rezulta din unitatea voințelor categoriilor productive. Statul de mâine nu va mai căuta oameni „fără meserie” și nici oameni de profesie „politiciani”.

Era statului tehnic se apropie cu pași repezi. Marele război a fost o primă lovitură, criza economică o a doua, iar falimentul Conferinței dela Londra a treia și credem ultima lovitură, care va suprima statul democratic și va întrona noul stat.

ALEXANDRU CONSTANT

DIN CARNETUL UNUI LEGIONAR

de N. Constantinescu

Tg.-Jiu, 22 Mai 1933

E ora 2 p. m. Cele două automobile ale „Gărzii de Fer” sunt conduse cu ceremonialul obișnuit la Chestura de Poliție. Telefoanele în plină activitate. Sosește procurorul. Douzecișase de studenți legionari, invitați să dea „declarații”, scriu de zor.

După două ore, sub un pretext oarecare, procurorul cere noui declarații pentru că ora 7 seara, cu aceiași bunăvoință să ne ceară altele.

Exasperați, observăm manevra. Trebuia cu orice chip să fim reținuți cât mai mult pentru a nu ajunge în termen la înfruntarea dela Reșița. Cu noi însă nu se poate glumi astfel. Holăriți să le dejoc planurile lui comanda. Cincisprezece din cei mia buni legionari mă urmează în mașina ce pornește în goană din chiar fața Chesturii. Poliția, înmărmurită. Un moment de zăpăcăală completă. Gardienii alegăry pe străzi cu pistoalele în mână, în căutarea unui „taxi”.

Intre timp însă, „Căprioara” își face datoria. Cu atâtul elegant iutius, zboară peste câmpul ce fuge îngrozit în urmă.

Însfârșit, la 20 km. o mașină de poliști, ne ajunge, ne taie brusc drumul și ne silește să oprim. Suntem înconjurați. Teu negre stau îndreptate amentințator spre noi. Dar legionarii nu se tem de moarte. Cu figuri năprasnice sărim într-o clipă jos, pentru că în cea următoare pistoalele să dispară grăbit în tocurile lor.

Am voit să-l întrebăm de... sânuțu dar el pe ton jalnic ne-au amintit că... au nevastă, copii, etc. După ce ne-au promis solemn că „nu vor mai face altă dată”, am pornit mai departe. După alți zece km. suntem din nou ajunși. De data aceasta cei cari descind însă, sunt Procurorul și Comandantul Legiunii de jandarmi. Declarații arestați și somați să întocmesc, ne opunem. Procurorul dă ordin gardienilor să impună cauciucurile, dar patru legionari se aruncă sălbatice cu piepturile deslăcuite făcându-le scut. Gestul e impresionant.

Pe soseaua din creierul mușilor, brazil incrementii ascultă poneștea durerilor noastre...

Pe unii oameni însă nu-i impresionează nici frumusețile naturii nici măreția gesturilor. Așa se explică de ce Majorul de jandarmi sosea în fruntea a 40 țărani înarmați cu ciomege și furci. Înțelegem înscenarea și-l întrebăm energic, ce vor? Sătenii, atunci, cu figuri ostentive, ne răspund sfios: — Să avem teroare Domnșiorilor, nu am știut că sunteți studenți. D-l Major, ni-o spus că în muniș se află o mașină cu bandiți și că trebuie să mergem ca să dăm o mână de ajutor autorităților.

Am stat de vorbă atunci cu aștenii, le-am ascultat păsurile, le-am explicat rostul prăbșegiei noastre și, spre groaza celui care-i adusese, toți sătenii au trecut de partea noastră. Am fi putut, atunci, să dăm o lecție exemplară. Dar, legionarul e cavaler și pentru că respectă autoritatea, ne-am reținut de bunăvoie. Ce a mai urmat apoi, e greu de spus.

A doua zi dimineața, puși în libertate, am plecat cu impresia că procurorul A. este un bun român și un om de înțimă.

T.-Severin, 23 Mai 1933

La km. 10 un curier, alb de praț, ne face cunoscut că bariera dinspre Tg.-Jiu este complet blocată de forțe serioase civile și jandarmerești.

În fața acestei situații, la câțiva kilometri de Severin, o înam pe un drum, lateral, de țară, ca după un ocol de câțiva kilometri, să intrăm în oraș pe bariera Cratovei. În tot Severinul nu am întâlnit un singur gardian, toți fiind concentrați acolo. Arestarea noastră era considerată ca atât de sigură că au și comunicat cu anticipație țarilor, care amănau a doua zi, cu litere mari, că... „un grup de studenți legionari ce votau să treacă prin Severin spre Reșița, cu camioneta 7 în, au fost arestați și conduși la Chestura, fiind bănuși că ar avea asupra lor arme și muniții”.

Și pasă-mi-te... poate că mai stau și astăzi acolo ușteptându-ne.

Ce credeți. Prefect nu numai înscușt dar și energic.

Bozovici, 25 Mai 1933

Duminică. Intreg satul în haine de sărbătoare gustă o-dihna săptămănală, la răpăntii. Un „Stop” ne indică deopozitul de benzină. „Căprioara”, obosită, poposește o clipă. Tricolorul camionetei și voinșia noastră atrag lume multă. Încercăm să stăm de vorbă cu oamenii, dar 7 jandarmi cu figuri crunte sunt într-o clipă lângă noi. Scandal! Șeful de post, un „plutonier” tip, ne somează grav să-l urmărim ca să dăm „declarații” și să fim „indificați”. Îi demonstrăm noi că cererea sa e absurdă, că dacă am face acest lucru în fiecare comună nu am mai ajunge nici în trei ani la destinație... etc. Inuși! El are „ordin” și nu discută. Dar nici noi nu ne dăm bătuți. Ne rezevim jos, jandarmii lau distanta, iar mulțimea adunată în număr mare ne dă stabilitatea să ținem o intrunire în „formă”. Intre timp jandarmii întindu-se, unul dintre noi face o glumă.

— „Dacă nu înțelegeți de cuvânt, vom lăsa să vă convingă mitraliera de sub mașină”. Gluma prinde. Într-o clipă șeful de post trântit pe burta examinează cu atenție desousul.

Prof. Paulescu

Doi ani dela moartea profesorului Paulescu

de prof. N. Georgescu-Edineț

În martirologia creștină, se vorbește despre sfinți, a căror mutare de pe pământ la cer a fost vestită prin descoperire dumnezească.

Ultimele clipe de viață pământească ale profesorului Nic. Paulescu au avut ceva asemănător: de nici, propunerea că, dacă, vre-odată, Biserica noastră oficială va porni canonizarea sfinților neamului, să nu uite pe d-rul N. C. Paulescu.

Prietenii din imediată apropiere, aceiași devotați, cari i-au stat în preajmă, au scris cu multă duioșie și cu infinită admirație, despre felul cum și-a dat sufletul maestrul și înviațorul lor.

Au trecut, de atunci, doi ani. Cu toată vîrștea vîrșurilor ce trăim, s'a scris și s'a vorbit, cu bărbăție, despre covârșitoarea personalitate a celui dispărut; se va scrie și se va vorbi însă și mai mult, într-un viitor nu prea depărtat, când toți cei cari l-au pîzmuit vor fi dispăruți sau când doctrina, pe care el a propovăduit-o, va fi deștit biruitoare.

Până atunci, datorii suntem, măcar din an în an, să aducem aminte și celor cari l-au iubit și celor cari l-au urît, precum și celor cari au urzit în jurul vîlului tăcerii conspiratoare, că Paulescu e mai viu ca oricînd în conștiința timierii universitare creștine române și a tuturor țărilor promovii date de Universitățile noastre și crescută în același crez al naționalismului integral.

Paulescu a fost un savant, un maestru al științei. Și numai condiția internațională a vrăjmașilor de totdeauna ai creștinismului l-a circumscris între granițele noastre, fără să-și dea seama că, tocmai prin aceasta, a făcut din el unul dintre cei mai proeminenți sfinți ai neamului românesc.

A fost un doctrinar al naționalismului, înaintea căruia toate organizațiile naționaliste, dacă vrei „de dreapta”, așa cum ni se zice și cum de fapt și suntem, în ciuda tuturor naționalistilor de ocazie, se vor închina cu respect, din ce în ce cu mai mult respect și venerație, cu cât vremea va trece, iar când, cu ajutorul lui Dumnezeu, va suna ceasul biruinței, chipul lui Paulescu va străluci, în panteonul național, înconjurat de numărul celor cari au pregătit mai mult această biruință.

A fost omul de doctrină creștină, pe care l-au revendicat deopotrivă ortodocșii și romano-catolicii. A fost patriarhul, căruia i-a lipsit numai taina hierotonică și aceasta din cauza extremei modestii ce i-a împodobit viața și care, din nefericire, lipsește cu desăvîrșire alături, cari s'au învecinat să primească dumnezeiasca taină.

Înălțătore pilda, pentru fi necretul nostru de totdeauna, care are sarcina să lumineze viitorul acestui neam, cu torța aprinsă la idealurile susținute, până în clipa ultimă, de marele dascăl al nostru și al întregii lumi creștine, profesorul N. Paulescu!

Înălțătore pilda, pentru tot ce este român și creștin! Rugați-l cu toții să vegheze continuu asupra destinului nostru viitor!

„Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu și priivind la săvîrșirea vieții lor, să le urmați credința (Evrei XIII, 7)”.

urile „Căprioarei”. Iar toba cu feava de echipament îl illembesc de groază. Convins că a descoperit „mitraliera”, voluminosu seî alegăry cu pași greoi la primul telefon, pentru a anunța Oravița.

Dar nici pretorul nu vrea să lîpsească. Apare grav ca a descoperit „mitraliera”, voluminosu seî alegăry cu pași greoi la primul telefon, pentru a anunța Oravița.

La Oravița, însă, în acest timp, comunărele telefonice au produs o adevărată panică. Autoritățile și-au pierdut complet capul. Telegramele pornește grăbite spre Ministerul de Interne: — „o camionetă cu studenți din „Garda de Fer”, prezătuți cu bombe și mitraliere, înaintează spre Oravița. Luat măsuri”.

Întrădevar la bariera Oravița, erau concentrate toate forțele civile și jandarmerești. Câteva mitraliere montate pe mese, în mijlocul șoselei, dau comnicului situației, proporții de tragie.

În spatele sutelor de baionete ce schipesc în soare, o mulțime imensă așteaptă, îngrijată, desfășurarea evenimentelor.

Intreg orașul prezintă un aspect sinistru. Casele goale de mulțimea ce năvălise afară, cu ușile trântite de părăiți, îi amintesc momente grele din timpul războiului. Nu scoate nimeni un cuvânt, doar un cheilărit îndepărtat de căine, strecoară în suflitele tuturor prevestiri rele.

În sfârșit, ajungem la câțiva metri de primele linii. Câpitanul de jandarmi, cu revolverul în mână, înaintează doi pași, și ne somează cu glas metallic să ne predăm.

Noi, gravi — ea să fim în notă, dar altfel abia stăpînîndu-ne răsul — coborăm unul câte unul.

Stupoare generală. Toți se crucesc și nu mai înțeleg nimic. Tabloul aminteste pagina istorică „Sobieschy și Plăiești”.

În locul fioroaselor mutre asleptate, apar 15 studenți cu figuri senine, nedumiriți de cele ce se petreceau cu dânșii.

Mulțimea — arbital imparțial de totdeauna — izbucnește în răs, apoi manifestă ostil autorităților. Ironiile curg în cascadă. Iar „oficialitățile” în disprețul unanimit, pleacă ruginite capul.

S'a făcut mult haz pe chestiunea aceasta. Dar pe deasupra notei vesele a faptelor, noi am văzut mult mai mult: lipsa de seriozitate a ordinelor guvernamentale — de astăzi — și lipsa de greutate morală a autorităților executante.

N. Constantinescu

Scritorii români și problemele naționale

Politică și dogmă

(Urmare din pag. III-a)

de A. Vintu

Un fapt necontestat astăzi, este că avem o literatură la înălțimea estetică a celor mai desăvârșite opere mondiale.

Traducerile tot mai numeroase din literatura noastră care-și fac drum în admirația criticilor celor mai iscusiți ai apusului, pot să fie un certificat necontestat de maturitate literară.

Iar desvoltarea tot mai rapidă pe care a luat-o romanul românesc contemporan care înfăptușește în diversitatea lui toate aspectele și manifestările vieții românești, ne îndreptățește să așteptăm încă multe creații de artă de la spiritul creator românesc.

Concomitent cu această eflorescență literară care în ciuda crizei prin care trecem aruncă necontenit noul producțiuni, o literatură politică se afirmă atât din necesitățile ideologice a diferitelor curente sociale de a-și preciza direcțiile cât și ca un aport tot mai pretios pe cari scriitorii au început să-l aducă politicii și în țara noastră. În schimb această n'a existat să-l înfrupte din toate bunurile și onorurile, dela premiile naționale până la fotoliile prezidențiale și ministeriale.

Vremurile când se duceau lupte acerbe pentru „drepturile scriitorilor” sau se deplîngea soarta de mizerie a unui inspirat al muzei sunt de mult apuse. Ele mai zuresc doar uneori ca prețuri de inspirație.

Fără a fi partizanii „artei cu tendințe” trebuie să recunoaștem că mai ales literatura cu caracter social, a căpătât la noi, ca prețurindeni, o desvoltare și prețuri considerabile.

Faptul se datorește atât desvoltării tehnicii moderne cât și necesităților ideologice pe cari de o parte criza, pe de alta frământările tot mai profunde pentru o nouă așezare a lumii le impun.

La noi, în vreme ce mișcarea naționalistă creștină se afirmă tot mai intens devenind o mare forță politică, interesul pentru literatura etică și tradiționalistă crește, admirabila revistă „Gândirea”, sub direcțiile sigure ale lui Nichifor Crainic, devine un îndreptar pretios al tinerii generații de literați; iar disputa pe cât de acerbă pe atât de serioasă dintre „tradiționalistii” și modernistii are un ecou considerabil în presă și societatea românească.

Trebuie să subliniem că dacă teoretic și „moderniștii” au reputat frumoase succese polemice, apoi din punctul de vedere al creațiilor estetice înfăptuind finală a fost de partea tradiționalistilor care în roman, prin Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Cezar Petrescu, Glib Mihăescu și în poezie prin Nichifor Crainic, Ion Pilat și Adrian Maniu au dat literaturii universale pagini de antologie.

Trebuie să constatăm cu mult regret că nici unul din marii noștri literați — cu excepția jerică a lui Nichifor Crainic în ziaristia — nu a fost reținut de un fenomen pe cât de tragic pe atât de primejdios pentru noi: dispariția poporului românesc în propria lui țară.

Oare n'au fost impresionați scriitorii noștri de ruina în care au căzut vechile reședințe voevodale ale Moldovei, tristețea fatalistă pe care o poartă cu mândră remanere brații plâși ai frumoasei Bucovine, „devenită azi roasă și cadână” pe mâini spurate de fidanți, pustiu pe care invidia semito-galitană l-a spulberat peste vechile cetăți ale Basarabiei și Ardealului nordic, sau tragedia biblică a moșii maramureșane, izgonit din propria lui vatră pe care o stăpâneau din moși strămoși cu hrsoave domnii de la Dragoș Vodă, de noul stă-

pân care se cheamă Groedel, Fischer sau Tischler? După ce l-a otrăvit trupul și sufletul cu rachuri de speșală criminală, pe unul orbându-l cu totul și lăsându-l niște nenorocii cersetori, în vremuri bietele jete maramureșene trebuie să devină slugi pe la casele fidovești.

În legătură cu această față ce mărturisește profesorul Tache Papahagi, eruditul filolog care a studiat multe aspecte din viața Maramureșului nostru: *

„Noul mediu de viață la care se înhamă le determină să învețe și iduși. În atari condiții de trai și după ce își însușește și jargonul nu e nevoș să poasă prea multă cultură sau știință etno-psihologică pentru ca să-și dai seama că acele vădăre de români sunt ca și pierdute pentru neamul nostru și că — ceea ce e și mai grav — pierderea lor e un real și inurijorător preludeu de instrăinare etno-etică a populației românești. Zi și noapțe picură pe nesimțite în sufletul lor din veninul circumșțiilor... odată cu sufletul, e pângărită și locușia lui. Ceva mai mult: cazuri când aceste vădăre devin mame de sințe... hăbrițe sub raportul originii etnice și a rețigiei”.

Această cumplită tragedie care va rămâne o pată întunecoasă a politicianismului român în anii glorioși de după urte, găsise cândea accentuă egductătoare sub pana inspirată a lui Cezar Petrescu, care scria în paginile acele admirabile „Tara Noastră” depe vremea când nu era oficiosul unui partid, un spudulor articol de impresii despre „Maramureș, țară tristă (Dintr-o Românie ațigă vitorească)”.

E adevărat însă că ele erau semnate Ion Strelnu, Comod pentru poziția unui mare scriitor care nu trebuia să-și strice reputația înscrindându-se în corul „bulgărilor”.

Cred totuși că nici Cezar Petrescu nu ne va desmăni. Sunt rânduri triste, de un dramatism și o veracitate care se puteau compara cu cele din caracteristice pagini din frații

Nădăjduiam că acele pagini vitale vor constitui cândea un fragment din puterica frescă care va zugrăvi sub pană în încercata tragedia unui neam care moare pe propriul lui pământ. Ar fi fost romanul dureros dar real și palpitant al unei epoci care va purta deapănura stigmatul înfămției pentru un neam, asasinat mișlește prin complicitatea democrației iudeo-mesonice a propriilor lui jii.

Si dacă puterea faptelor nu era destul de eloquentă, scriitorii noștri, și mai ales romanșierii, aveau exemplul pregnant al tineretului naționalist care cu un nobil eroism a mers până la jertfirea de sine, îndurând cele mai cumplite martiraje, semnând prin jertfa și suferința sa o mare primejdie și reclamând în numele conștiinței noastre de rasă, dreptul de viață a poporului românesc pe propriul lui pământ.

Dor Aron Cotruș în „Maramureșul” său plin de adăra revolta se face ecoul acestei cumplită fără de legi: „sumându cu grele și strbe

se stinge în odănc de păduri, stors de puteri, așteptarnic, plământ copaci străvechi isbind, dobn-

cu pumăni-i de aur ce deschid | orice uși
pus-a Maramureșu'n cătuși”.

Dar dacă nu ne putem aștepta să înțelegă lucrurile acestea venerabili hrubelor masonice, stipendiați presei și dovesti sau amușiți clienți cu caziere de excoct ai parchetelor, problema aceasta ne cerând numai talent ci, în primul rând conștiință și onestitate, apoi toate nădejdile noastre se îndreaptă către tinerii noștri literați, nepervertiți încă de mediul ambiant și în special către talentul vigoros și sufletul dărs al lui Glib Mihăescu pentru ca să salveze onoarea contraților lor, dându-ne romanul de înțelegere a cumplitii noastre tragedii naționale, corespuzând cerințelor superioare ale poporului românesc.

Și astfel la sărbătoarea biruinței apropiate a ideii naționale, vor avea și ei dreptul la recunoștința tributului lor, ca ațigă glorioși înaintași, care au pus în slujba neamului, talent, entuziasm și simțire.

* Vezi: „Maramureșul” — o licoană a destrămării noastre etnice, de Tache Papahagi. Tara Noastră Nr. 1, Ianuarie 1928

A. Vintu

riile și le botează în Numele Tatalui și al Fiului și al Sfântului Duh, îndemnându-le să păzească tot ce s'au poruncit, și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului, amin (Matei 28, 18-20).

Dar nu toți oamenii politici recunosc acest adevăr și mai ales necesitatea lui pentru viața poporului ai cărui conducători aspira să devină. Ei atunci pentru acțiunea lor trebuie să se aplice un criteriu, care este singurul asigurător că suntem sau au în fața unei intronări a autorității și dreptății care să servească binelui obștesc: „La ficieră acțiune are să se considere în prima linie principiul, din care rezultă ea. (Vasile Găină „Teoria revelațiunii” p. 28, C-ji 1899).

Dacă o acțiune politică rezultă din principiul revelațiunii divine, care ne învață că toată existența își are isvorul, susținerea și scopul în Dumnezeu Unul în Ființă și înțeles în Persoane, atunci țara condusă de asemenea grupare nu poate fi considerată decât ca o țară bună și „înțeleaptă fecioră” a Bisericii, care este „stălp și întărire a adevărului”. Biserica, în ecumenicitatea Ei, aprinde luminile necesare progresului vieții în general, precum și tuturor împrejurărilor ei în parte, prin dogme, de cari nu se poate dispensa nimeni, fără primejdia de a deservi destinul unui popor. Ființa este o lăde, tructibilă legatură între problemele vieții fiecărei Națiuni în parte și dogmele Bisericii în general, despre cari Măntuitorul a prezis: „Dar Măngăietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, va

va învăța toate lucrurile, și va să aduce aminte de tot ce s'au spus Eu” (Ioan 14, 26).

Din aceste considerații se desprinde clar faptul pe care vom să-l asumăm „Gărzii de fier” ca răspuns la toate „investigațiile” ce se fac, direct sau indirect, din dragoste pentru adevăr sau din spirit de polemică și amnez: necesitatea harului divin în primul rând pentru conducătorul politic al unui Neam.

Nu numai că este aceasta în spiritul tradiției din străbuni, pentru cari „legea” era însoșiă contopirea autorității Bisericii cu cea de stat, ci în primul rând este acelaș adevăr dumnezeesc, care stă la baza cuvintelor cari se aplică până și pentru cei ce auvesu să-l dea răsunigiu pe Cel ce le mărturisează: „Nu este stăpânire decât de sus”.

Cuvintele și faptele celor ce se călăuzesc de acest principiu și revendică în virtutea lui o îmbunătățire a stărilor de fapt, își măresc tot mai mult crezul în conștiința poporului, pe care aceiași lăde de totdeauna au desfigurată-o și la noi prea mult — sus prin francmasonerie și ateism, jos prin secte și mizerice demoralizatoare — și împotriva cărora „nebuții pentru Hristos” vor să facă auzite, înțelșe și urmate cuvintele Divinului Măntuitor: „Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu (Matei 22, 21).

Acest deosebete fundamental „Garda de Fier” de partidele politice.

Cei sinceri, ne înțeleg — celor ce ne ironizează să le fie de hme!”

Ilie I. Imbrescu.

Logică oficială

de ANDREI VALERIU

La adăpostul legii stăruie de asedu, oficialitatea a tăcut, nu mai puțin decât cinci luni, asupra „crucii dela mormântul eroului necunoscut”. Ne tăcut însă și asupra „rebeliunii” încercată de studenți și preotul lor, în memorabila zi de 24 Ianuarie, ci a lărat intens la adunarea probelor pentru deschiderea, împotriva acestora, a acțiunii publice, așa cum toată lumea a putut lua cunoștință din ziare.

Cum era de așteptat, opinia publică a început din nou să se agite, căci chestiunea crucii dela mormântul eroului „național” și nu „recunoscut” nu poate fi uitată așa de ușor, ca o afacece Skoda-Seletzki aarecare, Epilogul dorit de oficialitatea noastră n'a putut împăca opinia publică creștină a acestor țări. Exponenți al acestui opinii publice creștine, am provocat, în numărul penultim al „Azei”, pe I. P. S. Patriarh, recunoscut și de guvern ca arbitru al chestiunii, să-și spună cuvântul.

Aflăm din „Apostolul” cu data de 15 Iunie că I. P. S. Patriarhul a lucrat, în toa decursul celor cinci luni, consultând pe cei mai distinși arhitecți din Capitală și studind planuri și desene și că s'a și firtat asupra unei troițe, care a fost aprobată și de guvern și de M. S. Regele. Troița, gășă vrednică „prin simplicitatea sa”, de a face de strajă la capătul mormântului eroului „recunoscut”, va costa o înimică toată: 150-200.000 lei, care sumă este așteptată dela „fruntașii tinerimii universitare”, cari „s'au angajat a o colecta”.

Noi suntem foarte recunșători I. P. S. Patriarh, pentru munca depusă cu întemediar între opinia publică, reprezentată, în ziua de 24 Ianuarie 1933, prin studențimea universitară creștină deoparte și factorii răspunzători, de altă parte. Ceea ce nu înțelegem însă, e toamul rolul de simplu intermediar, pe care I. P. S. So singur și-l atribuie. În articolul din „Aza”, la care „Apostolul” pare că răspunde, noi vorbiam de cuvântul și autoritatea I. P. S. Sale, nu ca intermediar, ci ca arbitru al întregii chestiuni și așinea: așezarea crucii, afiarea fondurilor necesare în acest scop, acțiunea publică deschisă contra studenților și preotului lor, cari au făcut atență oficialitatea și pe însuși I. P. S. Pa-

triarh asupra țepsei crucii dela mormântul eroului național. Refuzăm să credem că I. P. S. Patriarh — supremul țerar al Bisericii — cum însuși spune că e recunoscut de guvern, — deși, după noi, dela guvern define această calitate și nici nu trebuie să aștepte dela guvern, — socotește că rolul I. P. S. Sale s'a încheiat cu comunicatul dat în „Apostolul” și mai înainte în „Universul”. Refuzăm să credem că I. P. S. Patriarh singur își reduce rolul numai la alegerea planului și facerea devizului de cheltuieli, care e înfinit mai mic și mai neconform cu situația I. P. S. Sale, decât calitatea cu care l'a învestit, după proprie mărturisire, omor, guvern... „Să se facă cruce”, nu e deciziunea I. P. S. Sale, ci deciziunea unui întreg popor creștin ortodox, care, prin manifestația studenților dela 24 Ianuarie 1933, i-a arătat I. P. S. Sale că de drațul guvernului, uită până și înnele dintre cele mai elementare îndatoriri ale I. P. S. Sale de Arhiepiscop creștin ortodox.

Cu un postum „Să se facă cruce” și cu alegerea planului și facerea devizului, urea I. P. S. Patriarh să se spele pe mâini ca Pilat?

De mai multă bărbăție dăduse donadă I. P. Sfântul, în declarațiile făcute, față de martori, la Internatul teologic, în ziua de 25 Ianuarie, ca și alt undeva, tot în preajma acestei zile și studenții știu toate cele ce s'au petrecut.

Vom reține, din comunicatul I. P. S. Patriarh, că, în sfârșit, acum, după 24 Ianuarie 1933, după deschiderea acțiunii publice contra rebeliilor dela 24 Ianuarie, după averile inutile din această de acim de două ori memorabilă și, după profanarea unei cruci și ultragierea unui preot, pe care însuși I. P. S. Patriarh l-a denunțat opiniei publice ca „răzvrătit”, după toate acestea, toți factorii „competenți” sunt de acord că trebuie „să se facă cruce”. La mormântul eroului „recunoscut”. Numai că această cruce sunt obligați s'o facă fruntașii tinerimii universitare. Am înțeles, Știam și până acum că logica oficială se caracterizează tocmai prin lipsa de logică. Nu ne-am închipuit însă niciodată că asemenea plide pot veni, pentru finiermea universitară, dela însuși Patriarhul țării. Am

avut dreptate deci când încheiam articolul din numărul penultim al „Azei”: „Si ar fi prea trist ca lumea să nu se mai încreadă nici în cuvântul unui Patriarh”.

Bine, Fruntașii tinerimii universitare” vor porni la adunarea fondurilor, pentru executarea planului, foarte desum „prin simplicitatea sa”, despre care vorbește astfel Patriarhul țării. Vor face aceasta, mai cu seamă pentru motivul că, punându-li-se o asemenea obligație, oficialitatea crede că va câștiga timp, cel puțin încă 5 luni și chestiunea crucii dela mormântul eroului național va fi dată și ea uitării, ca atatea altele, care agit, pentru un moment, opinia publică, dar în scurtă vreme decin anachronisme.

Când nu vut ei să adune fondurile, studenții n'au fost lăsași. Acum sunt trimiși de oficialitate, deși e încă stare de asedu și ar putea fi opriri de organele administrative în subordine, pe motivul că agit din nou poporul pe chestia crucii.

Stranșe logici, Oficialitatea urea cruce; dar cheltuielile să privească pe studenți. Studenții vor porni la adunare de fonduri, dar vor fi opriri de oficialitate, pentru motivul că agit poporul. Studenții vor cere atunci să se pună crucea făcută de ei și profanată de oficialitate; aceasta se va opune, cu forța, din nou, căci e urea simplă pentru „monumentul făcut după un anumit stil, de arhitecți procepuți” și „trebuie a se ținea cont de stil, de tehnica lucrului, de formele și procedura legală” (să se vadă „Apostolul” din 1 Februarie 1933). Si la acest joc rusinos și care comine de minune masonilor, e trist că se pretează și Patriarhul țării.

I. P. Sfânto, Dacă sunteți sinceri, rupeți intermediu suma necesară din bugetul Patriarhiei și defucați planurile masonilor, hotărând așezarea crucii chiar sub țepșa stării de asedu. Veți da astfel satisfacția la care crucea are dreptul, iar I. P. S. Voastră veți căpăta prestigiul, pe care trebuie să-l aveți înaintea milioaneilor de pășorți din țara noastră.

ANDREI VALERIU

PAGINA EXTERNA

de MIHAIL POLIHRONADE

Apropierea româno-rusă

Fără îndoială că evenimentul cel mai important pentru noi al vieții internaționale în luna ce s'a scurs este apropierea româno-rusă.

Faptele se cunosc. Cu ocazia conferinței de la Londra s'a ajuns la un acord între Rusia de o parte România, Polonia, Statele Baltice de altă parte asupra definiției agresorului. Au urmat apoi discursuri cu conținut reciproc între d-nii Litvinov și Titulescu și o orgie de entuziasm la adresa acestuia din urmă în toată presa românească. Unele zăre au mers chiar atât de departe încât au anunțat reluarea raporturilor diplomatice ruso-române întrerupte din 1918.

Să analizăm lucrurile cu sânge rece și să vedem care este valoarea politică și diplomatică a protocoanelor juridice semnate de d. Titulescu.

Trebue să recunoaștem fără înconjur — în această pagină care până acum a criticat politica străină de interesele românești — că de astă dată ministrul nostru de externe a realizat nu numai un succes personal — ca de obicei — ci și un mare, foarte mare succes politic.

Deși formulările juridice nu ne preocupă de obicei, trebue totuși să semnalam că definiția agresorului dată de Soviete ne convine de minune. Formula referitoare la teritoriul de care pleacă definiția sovietică pune Basarabia în afara de orice discuție. Asta nu înseamnă o recunoaștere de jure dar ne garantează — pe cât poate garanta un instrument diplomatic — liniștita posesiune.

Prin urmare e clar că d. Titulescu a semnat un tratat pațial sau protocol — oricum ați voi să-l numiți — incomparabil mai bun decât cel care ne se oferea spre semnare anul trecut.

Dar fără îndoială că nu din filantropie au consimțit rușii să invente o formulă care ne convine nonă și să dea o notă de cordialitate accentuată relațiilor ru-române. Dacă ne amintim de ostilitatea violentă pe care o manifestau față de noi în toamna trecută luerau pare și mai strănă.

Această nouă turană a politicii ruse față de România nu poate fi explicată decât punând-o în legătură cu situația internă și externă a guvernului bolșevic și cu evoluția politicii internaționale.

În interior dictatura staliniană nu stă pe roze. Expunem tot în această pagină toamea și mizeria care bătuc imperiul roșu.

Dar mult mai serioase sunt consecințele externe.

Războiul din Extremul Orient nu s'a sfârșit încă și ostilitatea cercurilor militare japoneze față de Soviete se accentuează.

Cu toată politica de prudență excesivă și chiar de umilință adoptată de Stalin în Extremul Orient nu se știe dacă piua a sfârșit va putea evita un conflict cu Japonia.

Pe de altă parte atitudinea noastră dintre conducătorii politicii germane a impresionat serios Sovietele.

Planurile lui Hugenberg — u-morifice fără îndoială — dar mai ales intențiile care se atribuie d-lui Rosenberg au sunt de natură a liniși pe diriguitorii moscovizi.

De aci tendința firească pentru Moscova de a se înlege cu vecinii ei occidentali spre a avea spatele asigurat în cazul unei confringeri în Extremul Orient. Și dat fiind că acești vecini occidentali fac parte dintr-un sistem de alianțe ostile Germaniei, față Moscova garantează — pe cât se poate — și de partea Berlinului.

Datorită acestei situații înregistrăm unele tendințe paradoxale și nelipsite de o notă comică.

Bolșevicii au devenit conservatori în politica externă, au devenit autentici apărători ai

tratatelor alături de Quai d'Orsay și de Palatul Sturza.

Toate tendințele revoluționare ale politicii externe sovietice au fost abandonate. Internaționala a III-a a fost pusă la raft și Rusia lui Stalin duce politica cea mai „viens jeu” posibilă, bazată pe vechia marotă — foarte justificată de altfel — a „echilibra-lui”.

Acum înțelegem de ce Rusia propune o definiție a agresorului plecând de la stato-quo-ul teritorial. Pe drept sau pe nedrept Sovietele se tem să nu fie ele victima unei agresiuni și atunci au nevoie de un text cât mai riguros. Firește că noi, care nu vom fi nici odată agresori, și care trăim sub amenințarea unei agresiuni sovietice n'avem motive să nu acceptăm cu entuziasm formula rusă.

Asadar, în rezumat, Rusia s'a arătat atât de conciliantă pentru că trece printr-o perioadă critică și deci e silită să adopte o atitudine pasnică și conservatoare.

Ce rezultat de aci? Că nu putem conta pe buna dispoziție a Rusiei decât atât timp cât e la strămoare.

Totuși noi n'avem nici un interes să întindem coarda relațiilor româno-ruse. Deacia chiar dacă ar fi nesincere și de scurtă durată trebue să încurajăm orice tendință conciliantă a Rusiei. Deacia, repet, foarte bine a făcut d. Titulescu încurajând activ apropierea româno-rusă. Chiar accidentală ea ne servește. Dară situația externă a Sovietelor va continua să se complice atunci — cine știe — chiar o recunoaștere de jure a altiprii Basarabiei și o reluare a raporturilor diplomatice n'ar fi cu desăvârșire excluse.

D. Titulescu are meritul de a fi scos din nou tendința a politicii sovietice și de a fi utilizat-o cu o abilitate remarcabilă.

Asta nu înseamnă însă că România poate dormi liniștită la umbra noului pact.

Prefiența e priclenic! Să dea Dumnezeu să dureze și Bucureștiul va trebui să facă imposibilul ca să dureze! Dar... un teazaur plin și o armată bună valorează mai mult decât toate tratatele”.

Intre Franța și Italia

Relațiile franco-italiene trec fără să privească favorabilă și au șansa să se amelioreze încă.

Cum apropierea franco-italiană e de nețăgăduită importantă și o scurtă analiză a cauzelor și a perspectivelor ei nu e de prisos.

Franța și Italia s'au aflat în permanent conflict în ultimii ani din două categorii de cauze, unele derivând din antagonismul de interese între cele două țări și celelalte din antagonismul sistemelor politice.

În prima categorie trebue să enumerăm:

1) Rivalitatea colonială Italiană țară foarte populată dar fără colonii privede cu invidie imperiul colonial francez și socotind că Franța i-a răpit Tunisia care i s'ar fi cucerit și că la conferința de la Versailles i-a răpit Siria.

2) Rivalitatea maritimă. Italia scootește ca are dreptul la paritate navală cu Franța și valorifică față de Republica Sovietică gresala diplomatică făcută de Briand în 1921 la Washington când a acceptat paritatea.

3) Antagonismul italo-iugoslav în care Iugoslavia a fost activ sprijinită de Franța.

4) Insufărșit și mai presus de toate, nerăbdarea unei națiuni tinere, în plină vigoare, în plină eflorescență față de o națiune bătrână, dar bogată și puternică militariceste care deși pe panta decadentei împiedică expansiunea și hegemonia italiană în bazinul Mediteranei.

La toate acestea s'au adăugat și opoziția regimurilor politice.

Democrația franceză a proflesat cel mai profund dispreț față de fascism. A crezut că are de a face cu un fenomen pasager. A încurajat toate tendințele antifasciste, iar oamenii politici francezi între care însuși d. Paul Boncour, actualul

Ducele

ministru de externe francez, au tratat pe Duce drept „Cesar de Carnoal”.

Pe timpul Blocului Național și a guvernului Poincaré (1922-1924) aceste tendințe erau oarecum stăpânite. De aceea și fascismul a avut o notă ponderată față de Franța, ba chiar a secundat pe d. Poincaré în acțiunea lui împotriva Germaniei (Ruhr).

Odată cu triumful Cartelului Stângii în 1924 tendința antifascistă a devenit atât de provocatoare încât — adăugându-se la celelalte cauze reale, a determinat o violentă reacțiune antifranceză.

Politica brîndistă urmărind o apropiere cu orice preț de Germania a ignorat sistematic Italia.

Rezultatele s'au văzut. D-l Mussolini a susținut incontinuu Germania. S'a făcut șampionul revanșismului. A contracarat cu succes politica franceză în Europa Centrală în Balcani și în Orientul apropiat, în sfârșit a încercat diplomaticeste Iugoslavia.

Dar în Ianuarie hitlerismul triumfă în Germania.

Imens succes de prestigiu pentru d. Mussolini și admirabil „atout” pentru politica externă italiană.

Ducele devine arbitru situației europene. Germania hitleristă n'are nici un plan de sprîjin în Europa, iar Franța înspăimântată face tot posibilul spre ași apropia Italia.

Firește că această situație excepțională a fost admirabil exploatată de genialul conducător al politicii externe italiene.

Intre Franța și Germania Ducele ține balanța.

Când Parisul face dificultăți pactului celor patru, d. Mussolini accentuează nota revanșistă, când Anschlussul pare iminent consuează se apropia de Quai d'Orsay spre a-i zădărnici.

Ată Franța cât și Germania sețesea foarte bine jocul de basculă al Duceului dar nici una nu e în măsură să se supere cu el.

Decamdată, față de persistența problemei Anschlussului, Ducele inclină spre Franța.

Bine înțelese Parisul a încetat să mai persisteze fascismului, cei mai de seamă conducători francezi precontesează apropierea de Italia, iar Iugoslavia a primit consensul să înceteze fronda anti-italiană.

Aceasta-i situația actuală! De aci s'au tras în prea strănă și în presa noastră concluzii eronate.

S'a scris că o nouă constelație politică e pe cale de formare, că Italia abandonează definitiv Germania și formează un bloc cu Franța. Mica înțelegere și Rusia.

Să analizăm mai precis lucrurile.

De ce ar putea trece Italia definitiv de partea Franței? Din două motive. Pe ce ar exista un pericol german urgent și prezent, fie că s'ar transfera în favoarea Italiei toate diferențele care separă Roma de Paris.

S'a realizat una din aceste două alternanțe.

Există un pericol german care amenință Italia? Unde? Care? Hitler mea realizarea Anschlussului?

Toate guvernele germane au dorit-o și de altfel până acum d. Mussolini a reușit să mențină independența Austriei! În

sfârșit chiar dacă s'ar realiza Anschlussul, aceasta poate să fie dezagreată pentru Italia dar nu periculos. Numai în cazul în care Germania ar urmări un debuseu la Adriatică interesele Italiei ar fi periclitate.

Decamdată însă nu există o asemenea tendință în politica externă germană și nimeni nu poate socoti pe conducătorii Reichului atât de mechin-zuși încât să ațeze peodată o tendință care ar zdrăci autotat Roma în brațele Parisului.

Rămâne — a doua ipoteză, a cantățiile pe care le-ar acordă Franța Italiei.

S'a acordat asemenea avantajii? Unde? Când? Și mai ales le poate acordă Franța?

Poate renunța Franța la Tunisia și la Siria în favoarea Italiei? Poate accepta paritatea navală? Poate abandona Iugoslavia? Și mai presus de toate poate îngădui expansiunea și hegemonia italiană în bazinul Mediteranei?

Evident că nu!

Firește se pot acordă mici avantajii economice, chiar unele petece de colonii, se pot acordă satisfacții de amor propriu.

Toate acestea pot duce la o destindere, la o apropiere momentană, la o colaborare momentană chiar, ca acum în cazul Anschlussului. Dar atât la o colaborare permanentă, la un „bloc”, la o alianță? Nici vorba!

Și în sfârșit ce interes ar avea Italia să se angajeze definitiv cu Franța sau cu Germania când rivalitatea franco-germană îi permite să joace rolul comod și profitabil de arbitru al politicii europene?

Ducele va urma deci o politică realistă, politica „sacralului egoism”, va inclina când spre Berlin când spre Paris după cum vor dicta interesele Italiei.

Pentru că naționalismul integral este realist! Cu toată asemănarea de sisteme nici fascismul nu va face hatăriri național-socialismului și nici acesta fascismului. Fiecare naționalism — deci și cel românesc acuzat de „hitlerism” — își urmează drumul său propriu și are un singur scop: mărirea și întărirea patriei.

Evenimentele din Germania

Primele luni ale unei revoluții sunt în todeauna interesante de urmărit, pentru că ele contin în germene întreaga evoluție viitoare a revoluției.

Ultima lună a fost și ea bogată în lucruri noi.

În primele zile ale lunii Iulie s'au sfârșit „formalitățile” făcute cu ocazia lichidării partidelor.

Partidele au murit așa cum trăiseră, fără curaj, fără eleganță, fără noblețe. Toți leaderii s'au supus fără cârtire, fără a schița măcar un gest de revoltă care să salveze „onoarea”.

Ultimul care a capitulat a fost vechiul partid al centurii catolice, partidul lui Windthorst omul care rezistase lui Bismark.

Hitler a lăbuit de astfel să lăe și sprîjinul extern de care se bucura clericalismul catolic din partea Vaticanului.

Concordatul încheiat cu Vaticanul înseamnă un succes considerabil pentru național-socialism pe care-l întărește atât înăuntru cât și în afară.

Înăuntru pentru că pune capăt eventualelor scrupule pe care le-ar fi avut masele catolice de a părăsi partidul lor confesional și tradițional și pentru că retrage vechilor politicieni catolici sprîjinul moral, de o inalienabilă valoare politică a Papei.

Concordatul cu Vaticanul a ratat pe de altă parte și forța național-socialismului. Conducătorii Vaticanului au dovedit în todeauna o judecată politică remarcabilă și dacă Papa preferă înțelegerea cu Hitler unui conflict, înseamnă că socotește situația național-socialismului inexpugnabilă.

În afară concordatul este primul succes franc al politicii externe național-socialiste și în criza prin care trece, asta înseamnă mult.

***

Urmărind realizarea statului totalitar, cu același curaj cu care a procedat la desființarea paradelor, hitlerismul a luat în mână reorganizarea bisericilor protestante și subordonarea lor statului.

Formula mussoliniană de supremație a statului chiar în domeniul spiritual a dus și în Germania la aceleași dificultăți de care se izbise Ducele în Italia în cursul anului 1931 pe tema „Acțiunii Catolice”.

Bisericile protestante au încercat să reziste controlului statului.

Au urmat câteva zile de severitate guvernamentală curmate de mediațiunea președintelui Hindenburg și sfârșite prin capitularea rebeller.

În ultima săptămână au avut loc alegerile în comunitățile protestante și pretutindeni au obținut majoritatea absolută a sufragiilor „Crestinii germani” (70 la sută). „Crestinii germani” sunt în perfect acord cu guvernul.

Așa dar național-socialismul a pus stăpânire și pe comunitățile protestante. Toate centrele nervoase ale națiunii sunt astfel cucerite de revoluția națională.

Nu putem trece totuși sub tăcere un fapt important și pe care decamdată nu-l putem justifica satisfăcător. Pentru moment guvernul Reichului și-a înfrânat tendințele socializante în ceea ce privește industria mare.

Capitanii de industrie — care păreau că vor trage consecințe foarte grave de pe urma debarării lui Hugenberg — se declară de acord cu politica guvernului iar acesta le permite o independență relativă și îi apără de inițiativa socializării ale elementelor mai puțin disciplinate din partidul național-socialist.

Ce a putut determina această ultimă evoluție a politicii cancelarului Hitler?

S'au dat în presa străină două explicațiuni: a) necesitatea de a pune capăt inflațiilor anarhice care s'au manifestat în ultimele două luni; b) necesitatea de a nu avea ostil marele patronat industrial în momentul în care guvernul Hitler luptă împotriva marilor latifundieri din Prusia Orientală.

Se știe că în cursul lunii Iunie și la începutul lunii Iulie o parte din elementele în subordine național-socialiste au pornit la socializări pe cont propriu, ca atare anarhice și deci periculoase întregii revoluții naționale.

Guvernul Reichului le-a reprimat rapid, a restabilit disciplina în partid și a declarat că singur guvernul o în măsură să ia hotăriri valabile.

Tot odată, spre a urma orice gest anarhic, s'a declarat categoric că întreprinderile industriale sunt intangibile. Firește că al doilea motiv invocat e mult mai serios.

Cabinetul german pregătește exproprierea marilor latifundii din Prusia Orientală, punct esențial din programul național-socialist.

Evident latifundiarul — junkerul, care au jucat un atât de mare rol în istoria politică și militară a Prusiei — se vor opune din răspuneri exproprierea latifundiilor care le aparțin din moștrămosi.

Cum rezistența poate fi serioasă și lupta grea, guvernul Hitler n'ar voi să fie expus — în același timp — și la ostilitatea marilor industriști.

Ar fi deci vorba de o măsură tactică de temporizare. Rândul marei patronat industrial ar veni după ce marele patronat agricol ar fi definitiv lichidat. Este o tactică pe care Hitler a utilizat-o întotdeauna și cu succes.

Acestea sunt evenimentele importante care s'au petrecut în ultima lună în Germania.

ECONOMIA

de ALEXANDRU CONSTANT

Blufful de la Londra

Marea conferință economică și monetară, laborios pregătită de experții Societății Națiunilor și somptuos găzduită pe malurile Tamisei, a eșuat lamentabil. Ar fi o dovadă de înconștiență dacă am aplauda acest sfârșit numai pentru faptul că ne-a prilejuit satisfacția unei categorice confirmări de convingeri.

Noi n'am dorit dezastrul celui mai impunător încercări de jugulare a crizei a cărei complexitate cauzală și amplitudine în trece orice imaginație aut-heli-că. Am dorit sincer atingerea obiectivelor sale, pentru că dorim asigurarea economiei mondiale și reînălțarea prosperității generale. Totuși nu ne putem interzice dreptul de autopsie în dorința vie de a discuti cauza și consecințele unor sfârșit.

Credem că apropierea adevărului afirmând că eșecul de la Londra este datorit predominării politicii asupra economiei.

Anunțată ea o conferință strict economică prin ansamblul problemelor inserate în ordinea de zi, în realitate reuniunea de la Londra a fost o camuflată înfruntare de imperialism politic.

Deși toată lumea este de acord, alături de cercetătorii obiectivi ai fenomenelor, că problemele economice trebuiesc analizate la rece, în atmosfera imperturbabilă a obiectivității, totuși interveni totdeauna preocupări politice, care falsifică totul, zadarnicind rezultatele. La Londra, imperatiile politice, nearticulate dar ușor perceptibile, ale celor trei principale state, Marea Britanie, Franța și Statele Unite, au urzit scurtă și subîn-mata viață a conferinței.

„Aceste „Paree” ale conferinței sunt deopotrivă responsabile de eșecul ei. Anglia pentru că a lansat ideea, Franța pentru că a adoptat-o, iar Statele Unite pentru că i-a tăiat firul.

În termeni economici, convenționali, bunii pentru colorofonii, zarea înțelegerii popoarelor, se limurește insuccesul conferinței prin:

1) Impotrivirea Statelor Unite la stabilizarea imediată a devizelor;

2) Opoziția Franței la acordul pentru arcură prețurilor — prind-o acțiune monetară mondială — și la reducerea tarifelor vamale;

3) Categoria respingere de către Anglia a ideii acordurilor comerciale regionale printr-o nouă interpretare a cauzei naționalei celei mai favorizate.

Dacă aceste trei state ar fi căzut de acord, în asupra unei înfățișări mondiale controlate, în asupra menințării mondiale a telefonului aur, masei care — una sau alta — coroborate cu cea a reducerii tarifelor și a acordurilor comerciale, ar fi condus la deblocarea pieței mărfurilor și capitalurilor, desigur că economia mondială ar fi recapătat curând viața.

Dar n-au cazut de acord. De ce? Pentru că Statele Unite au acamarit pe lângă soluționarea magistrală a problemei interne a datoriei agricole, o contracarare a preponderenței politice, prin mijloace economice, a Angliei în vârstă hinterland asiatic și american, preponderență întreținută în ultima vreme prin devalorizarea lirei cu 50 la sută, pentru că Franța ține în orice chip să-și păstreze poziția politică, prin mijloace înacuarice, în Europa, printr-o Anglie, care găzduiește neutral „acordul de la Ottawa”, i se pare o creștere economică aplicarea aceluiași principiu, preferența vamală în alte regiuni, de pildă între țările Europei sau Americii, creșterea în înmăsură simțitoare amputări ale prestigiului său politic.

Și acum o chestiune esențială. Pentru ce această vază cursă pe planul politic, când a ratat chiar în convingerile tuturor că organismele politice sunt simple mijloace pentru atingerea unei stări materiale și culturale a o-mnului? Când conferința economică și-a înscris pe frontispiciu

tocmai acest scop, cămintă și subordona organismele politice, reducându-le la adevăratul lor rol, de ce această absurdă intervenție, remarcând economicul de politică? Pentru că subzistă încă în pragmatismul vieții internaționale ceva putred, o epavă a unor timpuri apuse: parazitismul internațional. Preponderența politică mijlocește preponderența economică, adică posibilitatea unei bune stări justificată mai puțin prin muncă și bogăția națională, cum ar fi firesc. Depănătoare a unor poziții parazitare, cele trei principale țări au torpilat Conferința de la Londra de toamnă să nu-și piardă, una în praf și în altă, situația.

Parazitismul internațional este consecința directă a aceluiași național, iar acesta a organizării democratice a națiunii. Atunci când ar fi organizate pe bazele lor reale — acele ale muncii — națiunile vor realiza pe lângă echilibrul interior și colaborarea între ele.

La Londra, inițiatorii marelui conferințe economice, surprinși ei înșiși de ireparabila lor greșală, încearcă, prin abilități stilistice în comunicate evasive, să dea iluzia vieții unei întâlniri goale de conținut.

Metamorfozele d-lui Mihalache

Dacă pe planul vieții internaționale confuzia „economiei dirijată prin stat liberal” e generatoare de consecințe mai greu raportabile cauzei lor, pe planul național această confuzie are consecințe imediate și naturale, dezastruoase. În plus, ea are avantajul de a purta în sine sancțiunea, care constă în devalorizarea oamenilor politici ce-i cad victime. Și în murturism, victimele sunt numeroase și toate recrutate din categoria aceea apărută imediat după război și denumită ex-gerat, „Homines novi”. Oamenii politici formați înainte de război vin cu un empirism politic, care îi ferește de curentii prea puternici ai actualității politico-economice. Existența lor în viața noastră politică aparține de acum istoriei și nu ne mai interesează de cât în momentul când ar încerca să se pună deacurmezișul evoluției viitoare. Atenția noastră cade întregă asupra „oamenilor noi” și printr-o acestia îl numărăm la loc de frunte pe d. Ion Mihalache.

Dorit, cu o legitimă curiozitate, la guvern, d. Ion Mihalache a reușit să se steargă repede prin inuflă prezența în capul ministerelor ce-a patronat. Ritmic din reformele promise și așteptate pentru că ești ceva hibrid în programul său: pe de o parte, democrația integrală, pentru care a militat un deceniu în opoziție, pe de alta reforme economico-sociale antidemocratice, pe care le-a abandonat la guvern.

Trecut în rezervă, unde și-a luat puțin din libertatea opoziției, d. Mihalache a redevenit omul măsurilor radicale. Așa se explică mișcarea din jurul revistei „Secera” patronată moralmente de d.ș.a și tot astfel planul de refuzare economică și financiară a țării, rămas în urma observațiilor asupra disensiunilor dela Londra, unde a avut calitatea înconștientă de observator. Planul acesta este simplu, el reproduce ceea pe acela al președintelui Roosevelt, care fusese dezonșat în țară de d. Gr. Iovan. Este vorba de redresarea economică și financiară a țării pe calea monetară a restabilizării, cu alte cuvinte adoptarea unei politici de dirijare a monedei. Din fericire, colinda d-lui Mihalache pe la diversi oameni politici refractari inonștanților, a rămas fără efect, iar sfârșitul „boom”-ului bursier american, anunțat prin scăderile neașteptate ale valorilor, a prezențiat și pe cei câțiva cari încă nuau să-și dea seama. Eroarea d-lui Mihalache și eșecul politicii lui Roosevelt nu constă în măsura inflației controlate în sine, ci în faptul că nu și-au dat seama de contextul politico-economic al acestei măsuri. În Statele Unite anarhia speculii și a producției, pe cari guvernul trebuia să le controleze mai de aproape, va zădărnici efectele scontate; la noi, această măsură aplicată de oameni recrutați după criteriile democratice cunoscute și printr-un ansamblu de instituții e-laborate de necesitățile sec. XIX, deci cu totul înainte scopurilor actuale, ar însemna haosul și lichidarea completă a regimului democratic și al oamenilor săi.

D. Mihalache e nou pe jumătate și de aceea mai periculos; el trăiește pe frontiera celor două lumi, aceea care se duce și aceea care vine. Este omul contradicțiilor dizolvante, care voiește totuși să fie constructiv.

Italia și Germania au avut de asemenea oameni de talia d-sale.

Experiența americană

Intreprinsă „à l'américaine” acțiunea Președintelui Roosevelt de jugulare a crizei americane a suscitat în lumea întreagă o vie curiozitate.

Nu se poate contesta actualului conducător al destinelor americane sângele rece și o hotărâre de granit în considerarea și tratarea evenimentelor. Prin politica inaugurată el urmărește două obiective precise:

1. Asanarea agriculturii, și
2. Stărpirea somajului.

Agricultura Statelor Unite s'a resimțit profund de pe urma scăderii cu 70% a prețurilor agricole. Abundent și scump utilă și întrebunând un număr respectabil de salariați, această agricultură produce peste prețul pieții; în plus ea e grevată de datorii fabuloase, cu dobânzi insuportabile, a căror origine se ridică în epoca de prosperitate anterioară erabuilor din toamna lui 1929. Cum agricultura Statelor Unite prezintă jumătate din avuția națională, iar „farmer”-ii constituie o importantă forță electorală, era normal ca un partid cu puterice aderente în mediul rural și proas-păt investit cu puterea, să atace frontal și prezumțios problema agriculturii, atât de dureros încercată de criză. Două erau căile de urmat: 1) restrângerea producției spre a o alusta volumului consumației. În felul acesta prețurile s'ar fi ridicat pe piața internă prin jocul automat al legii cererii și ofertei. Limitarea producției, pentru a atinge scopul urmărit, ar fi trebuit să se facă în proporții mari, reducând agricultura la dimensiunile dinainte de război, ceea ce ar fi zguduit puternic echilibrul economiei americane.

2) A doua soluție era aceea monetară, constând în devalorizarea dolarului. Pe această cale se realizează o ridicare a prețurilor, care ar permite agriculturii să-și usureze sarcinile și să-și valorifice, pentru un moment produsele.

Președintele Roosevelt a adoptat calea a doua, a inflației controlate, și promite a face uz și de măsurile limitării producției. În această privință s'a și votat o lege de instituire a unei taxe, ce vor alimenta un fond utilizabil în acordare de prime agricultorilor, cari vor reduce însumăntările cu 20—30 la sută. Dar problema aceasta depășește cadrul național; o rezolvare completă și durabilă nu poate primi decât în planul internațional, de aci și eforturile făcute de reprezentantul american la Londra, d. Morgenthau, pentru a rally, într-un acord, principalele țări exportatoare de cereale acestei politici de limitare. În cazul unei denunțări a acestui acord — eventualitatea ei nu este exclusă, când avem exemplul „petrolului” — problema cerealelor va fi

gubernul american, decis a duce până la capăt politica sa, în noul măsură, cari pot fi sau dumpingul organizat de stat sau transformări radicale ale agriculturii spre a o proporționa restului economiei americane, care va fi închisă autarhic. Cât privește al doilea obiectiv al politicii prezidențiale, se așteaptă a atinge a lui tot prin inflația controlată. Ridicarea prețului produselor manufacturate și intensificarea producției — fenomene ce s'au înregistrat în ultimele săptămâni — îndreptățește guvernul să reclame dela patronii majorarea salariilor, reducerea numărului orelor de lucru (la 40 pe săptămână) și mărirea efectivului salariaților. Se așteaptă, în urma acestei măsuri o reducere de 5—6 milioane a armatei de șomeri din Statele Unite.

Incertitudinea succesului acestei de a doua părți a programului prezidențial o prezintă patronii, cari nu consimt ușor să treacă salariilor tot beneficiul inflației, cum pretinde președintele Roosevelt. Rezistența industriștilor la codificările impuse de Președinte, îl va forța pe acesta să înăsprească controlul asupra lor, dând puteri dictatoriale generalului Jonshon.

Nu mai controlând energetic toate sectoarele economiei naționale Președintele Roosevelt va asigura succesul politicii sale. Dacă nu o face curând va avea surprize ca aceea a dezastrului bursier din ultimele zile. Imperativul vremii este clar: or economie dirijată, or anarhie liberalistă-democrată!

Problema grâului

Începând de la 50 Aprilie, în No. 11 al acestei reviste, prevăzusem o limitare a programului conferinței de la Londra la problemele interesând țările agricole, adică problema ridicării prețului produselor agricole și problema datorilor externe. Din vasta și completa ordine de zi, înțemțată de experții Societății Națiunilor și adusă în desbaterile diplomației babilonice de la Londra, n'au mai rămas într'adevăr decât aceste probleme, cari pe noi, ne interesează în cel mai înalt grad.

Cunoaștem datele problemei grâului: ridicarea prețurilor prin organizarea producției și schimburilor. Obiect al unui subcomitet al comisiunii economice, problema grâului a căpătat până acum o jumătate de soluție, acordul țărilor agricole exportatoare.

Intr'adevăr, organizarea producției, care în sine era adoptată, era și la nevoie consumației, adică, în conjunctura actuală, restrângerea însumăntărilor, pare a fi fost hotărâtă. Cele patru mari țări transoceanice, Statele Unite, Canada, Argentina și Australia, au convenit la o reducere a însumăntărilor. Ele condiționează însă această reducere: 1) de o limitare a producției țărilor danărene, 2) de o soluție similară acceptată de U. R. S. S. și 3) de fixarea unui plafon al producției agricole a statelor importatoare la producția anului 1922—23. Până acum s'a ajuns la un acord între țările transoceanice și țările danărene; e primelme se obligă să reducă însumăntările cu 15 la sută, iar ultimele se mulțumesc cu o cotă fixă de export, care se ridică în ocupanția 1922—23 la 54 milioane bushels, iar în anul viitor la 70 milioane bushels. Din această cotă României i s'ar reveni respectiv 35.000 și 52.500 vagonete. În ceea ce privește Rusia, tratativele, handicape de o serie de obiecte din parte-i, vor ajunge să o ralieze frontul comun al exportatorilor.

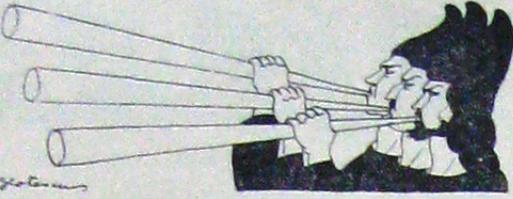
Mai dificilă este înțelegerea cu statele importatoare. Cu acestea tratativele sunt în curs. Ceea ce li se cere este renunțarea efectivă la politica de încurajare și protecționism excesiv al agriculturii lor. Pe această cale s'ar asigura țărilor exportatoare un deșeu, pe care, grație acordurilor dintre ele, le-ar utiliza în beneficiul comun, adică la un preț mult ridicat deasupra nivelului actual al prețurilor mondiale. Tot arsenalul de măsuri (tarifele vamale ridicate, controlul devizelor, contingentele, măsurile veterinare etc.) ar cădea, „eo ipso”, ele fiind consecința actualii politici agrare a statelor industriale. Implicit s'ar rezolve și problema datorilor externe ale țărilor agricole cari s'ar plăti prin cerealele astfel valorificate.

Nu știu care va fi soarta tratativelor cu țările importatoare, nici ce formă practică vor lua principiile asupra cărora s'ar cădea de acord; Ca observator obiectiv al evenimentelor vieții economice, nu pot însă ignora situația prezentă a pieței grâului, care condiționează strâns succesul tuturor acordurilor. Aci constatam două lucruri: 1) Stocul mondial exportabil la 1 August 1935 va fi de 184 milioane quintale, adică cel mai important stoc cunoscut până astăzi. Fenomenul se explică printr-o recoltă relativ bună a anului precedent și printr-o micșorare a consumației.

2) Statele importatoare, au luat o serie de măsuri cu totul potrivite ideii de la Londra. Franța a adoptat prețul minimal la grân fixându-l la 75.000 lei prețul vagonului și garantând succesul acestei politici prin câteva măsuri correlative, între cari înăsprirea contingentei țărilor. În Anglia se prevede o dictatură a ministerului agriculturii, care va putea ordona restrângerea importului oricărui produs agricole. Germania, care urmărește cu o teacitate teutonică realizarea autarhiei și, într-o măsură egală, habla și-au redus mult — și cu caracter permanent — importul de grân, înlocuit prin producția indigenă.

Nu vedem cum aceste țări vor admite, altfel decât verbal, să devină tributare transoceanice, fără ca în schimb să li se ofere compensația unor deșeu importante pentru produsele lor industriale. E știut, într'adevăr, că importul de produse manufacturate europene în țările agricole transoceanice reprezintă abia o treime din exportul lor de cereale în țările europene industriale.

Dar mai există o obiecție, pe care o facem în calitate de militanți ai unei convingeri. Eficacitatea acordurilor internaționale, atunci când ele impun sacrificii, e nulă dacă nu-i stau la dispoziție instrumentele potrivite. Atăta vreme cât va subzista stăruirea liberal oricărui încercare de dirijare a economiei — și este cazul în problema grâului — va da înșeu. Între statul liberal și economia dirijată există o ireductibilă antinomie. Și e cel puțin surprinzător că reprezentanții ominești ai statelor democratice liberale, propun la Londra un plan de economie internațională dirijată, care e negația însăși a statului liberal. Dar să nu uităm că trăim în epoca paradoxelor.

FAPTA

Este publicația pe care a făcut-o să apară noul comitet al „Asociației licențiarilor universitari din România” de sub conducerea d-lui D. Bodin.

Spiritul și entuziasmul pe care-l manifestă noul comitet prin fosta și acțiunea lui ne face să credem că soarta Asociației celei mai nefericite categorii sociale din România, devenită trambulină de plasament a cătoroa, a intrat pe mâini bune și că rezultatele vor fi altele decât până acum.

Cu o deosebită satisfacție trebuie să subliniem că între principalele năzuințe ale noului comitet este și lupta pentru introducerea lui „numerus clausus”.

Alături de acțiunea lămuritor avocați din baroul de Ilyof, directiva Asociației licențiarilor universitari este din cele mai laudabile! Căci concomitent cu acțiunea studențească pentru „numerus clausus”, toate categoriile profesionale și mai ales cele de intelectuali așa de mult acaparate de fidanții înborși de peste hotare, au dat-oara de a impune acest deciderat salvator pentru ei și pentru țara în slujba căreia trebuie să se pună.

Cu aceste sentimente, urăm noului comitet să corespundă întru totul titlului simbolic ce-l poartă: fapta.

Infamii și farsorii

Guvernul a deslanțat teroarea, în cea mai dură accepție a cuvântului, împotriva „Gărzii de Fier”.

S-au fată în față două mentalități și două școli profund deosebite. Una a ipocriției, fără de legi și bătrâneții anchilozate — cu un nesfârșit șirag de compromisuri și păcate la activ. Cealaltă — o școală eroică loială, unde s'a călăt tot ceea ce are mai curat și viteaz tinerețului acestei țări.

Lupta se dă. Nu e greu a vedea cine va învinge.

Despre aceasta își dau seama însăși reprezentanții bătrânei generații — și urletul lor nu e decât agățarea desmățădă a muribundului de viață.

IN ARDEAL

De câteva timp „Garda de Fier” a pornit să-și organizeze și întregăscă cadrele ardelen. Simultan un întreg trecut a început să se dărâme.

„Garda de Fier” e pe punctul de a ajunge dincolo de Carpați, cea mai puternică organizație.

Partidul ce ne guvernează văzând că îl fuge pământul de sub picioare, tocmai acolo unde se credea mai puternic a hotărât să se opună — cu jandarmii și furie.

Nelegăturile acestea nu vor duce însă la nimic. Cea mai tânără, cea mai curată și cea mai eroică organizație, nu va putea fi desfintată, că un comunist oarecare, căci mai presus de toate ea are legăturile adânci, indestructibile și definitive cu realitatea românească. Și realitatea s'a putut nici când distruge, după cum suferetele nu se pot nimici.

La aceasta nu s'a gândit poate d. Valda.

INSCENAREA DELA RAȘINARI

Informațiile pe cari le-au primit cei ce guvernează cu vimele și nevederă, nu le-au putut da decât groază, întrevăzând prabușirea.

Și atunci disperății multiplelor compromisuri, au socotit că nu pot da îndărăt dela nimic. Porniți de mult pe drumul fărâdelegii, au făcut apela la tot ceea ce triplețul Tîlea-Cernat-Valda a putut oferi mai mult decât un șold.

Au înscenat o afacere cu bancnote false la Rășinari — punând-o în cărua „Gărzii de Fier”. Cunoscută presă ce-si lărate existența pe Sărindaru bucurestean, a pomicit salve de adjective și sudălmii. Nărozi și imbecilii dela oficiul guvernamental — am numit „Dreptatea” — și-au culcs dintre spirocheți marea bombă gazetărească: Garda de Fier are bani mulți cu care face propagandă pentru că îl fabrică la Rășinari!...

Haide de!

Justiția a ținut însă să preceze și ea — negăsind nimic în seama „Gărzii de Fier”.

Tentativa de asasinat moral n'a reușit. Masonul Tîlea, cu compania-i dubioasă, a dat faliment, sucombând în ridicul.

IN VOEVODATUL VALDA

O! domnule Valda! Domnule Valda — pipă, ochelari, bonomie, mustăți și accent — în ipostasa de prim amorez. Făcând ghiduși și curte d-lui A. C. Cuza. Și aceasta nu între patru ochi — cu respectivele lentile — ci public la Radio.

Și de ce nu? D. Cuza reprezintă și el o mentalitate bătrână. Iar d. Valda știu și că-i bătrân. Deci se pot bine înfălege și firtisii reciproc.

De altfel d. Cuza, în treacăt fie zis, nu e la prima întâlnire, de maniera însemnată mai sus. Ne amintim și sărutul d-lui Iorga, însoțit de o decorație.

Faptele însă ar fi ilogice să ne mire, căci suntem vicleștii în volvodatul Valda, sub semnul zodiei Tîlea-Cernat.

Evenimentele însă vehiculează orbet.

Valda-Voevodul își asmuță cățărăndii împotriva „Gărzii de Fier” — căci în definitiv, aci e singura și marea primejdie politică.

Să nu credeți că înscenarea dela Rășinari (procedeu e vechi, l-au întrebuintat cu trei decade în urmă liberalii) va fi singura. Trăim în anul 1935 și ne putem aștepta la orice.

MARELE ANTISEMIT

Pentru că politicienii au văzut totdeauna în studențime o masă de manevră — șeful guvernului a păstrat aceeași mentalitate. Căci știu și că dumealul e mare om politic.

Și atunci a făcut pentru studenți o „cazină” în București — o birt și poate sală de danț. Cheful se plângea că n'are „cazină” pe fchia de mărăgitar.

A înlesnit cu bani, nu prea ușure, strămutări la aproximative congrese internaționale sau alt fel. Și câte altele...

Dar se mai întâmplă ca studențimea să fi avut înaintași și conducători, prin anul de pomină și jurământ 1922. Și încă ceva deciderat, cam tot din aceea vreme.

Și-atunci ce și-a zis starostele cu pipă și accent: dacă băieții se întâlnesc pe la cazină, și la un moment dat își amintesc, din vorbă în vorbă de cele de prin 1922. Ia s'o iau eu din vreme și să-i ard un discurs.

Discursul intr'adevăr a fost spus. Cu momeli și temeneli din partea d-lui Tîlea. Sfatos, cald și sret din partea d-lui Valda.

La toamnă guvernul va aranja de-așa manieră lucrurile încât numărul clausus să devină o realitate. Tot așa vor fi săvârșite o bună parte din do-

RĂFULETII

Fudulie corporatistă

„Lumea Nouă” organul d-lui Mihail Manolescu și buletinul corporatismului român s'a ocupat prin pana d-lui Otetelesanu odată de „Garda de Fier” și altă dată de „Axa”.

După diferite complimente d. Otetelesanu a ajuns la ce-l durca, la corporatismul „Lumei Noi”.

În primul rând d. Otetelesanu cere o unire a „Gărzii de Fier” cu „Liga Apărării Naționale Creștine” și cu „Blocul Cetățenesc” sub egida „doctrinarilor” de la „Lumea Nouă”.

În al doilea rând ocupându-se de linia programatică a „Axei” o socotea lăudabilă dar neoriginală pentru că îi reproducând doctrina domnilor lor, a celor de la „Lumea Nouă”.

Să-l edificăm pe scurt pe d. Otetelesanu.

Nu vedem ce caută „Garda de Fier” în ciorba „L. A. N. C.”, ului, a „Blocului” d-lui Forju la care s'ar adăoga sosl corporatist al „Lumei Noi”.

Unirea nu e tobositoare decât acolo unde există afinități organice.

Ori între „Garda de Fier” și numitele organizații nu există — o afirmăm categoric — nici o afinitate.

Unirea lor ar însemna confuziune și ar avea rezultate deplărabile din punct de vedere politic.

În ceiace privește chestiunea cu „originalitatea”, pretențiile d-lui Otetelesanu ni se par puerile. „Axa” reproduce temele „Lumei Noi”. Când? Unde? Cum?

Am fi curioși ca d. Otetelesanu să-și poată dovedi alb pe negru, cu fexte, afirmațiile. Și ca să-l liniștim pe distinsul metere, olog o să-i declarăm — tot categoric — că „Axa” nu-i corporatistă.

Noi cei de aci nu credem că e de ajuns să adopti prin Decret Regal sistemul corporatist pentru că realitatea românească să se schimbe peste noapte.

Corporatismul este un sistem de organizare al forțelor materiale și spirituale ale unei națiuni.

El presupune însă anumite condițiuni, un anumit echilibru al claselor sociale, o anumită dezvoltare tehnică și culturală, etc., condițiuni pe care realitatea românească nu le îndeplinește.

Deaceia tot corporatismul românesc ni se pare un castel de carton și o improvizație utopică. După o evoluție organică, după îndeplinirea condițiilor de care vorbesc mai sus e probabil că și România va intra în făgașul corporatismului. Dar asta-i romanță pentru mai târziu!

Să fie deci liniștit d. Otetelesanu! Nimeni nu se atinge de corporatismul „Lumei Noi”.

Dela Bădăcini la Măldărești

Partidele sunt în plină lichidare!

Acest adevăr nu mai poate fi contestat de nimeni astăzi. Nu mai vorbim de micile partide svărlite și măcinate de valurile tuturor compromisurilor și a tuturor neputințelor.

Partidele mari suferă de aceeași împăcabilă destin.

Dar pe lângă fărâmițarea și compromiterea tuturor, ceea ce e deosebit interesant de urmărit este decapitarea șefilor.

Pe când însă d. Maniu a plecat în Ianuarie dără și demn, bietul șef cu ochelari al „marinelui partid istoric” e gonit ca un vistavol.

Trebuie să recunoaștem că laltul i-a fost aruncat de gât cu o abilitate demnă de admirat.

Vechea gardă liberală a început manevra de debarcare și de unire cu d. George Brătianu în sunetul celei mai dulce muzici pe care o poate auzi o ureche liberă: „muzica caracalului” (Fie-ne îngădui acest oribil barbarism).

„Dacă păstrăm pe Duca șef, nu mai venim!” șoptesc agenții vechii garde. „Pe când dacă facem unirea cu Georges și-l alegem pe Anghelescu venim sigur!”

Dar în partid sunt o serie de „tineri” (toti mai aproape de 50 de cât de 40 de ani) pe care „unirea cu Georges” li sifonează urât și îi îndepărtează de cașcavalul lor personal pe care-l visează în fiecare noapte de cinci ani încoace.

Deaceia „tinerii” își ațisau entuziasmul pentru d. Duca pe când acesta era în străinătate. Vechea gardă a reușit însă

să-i învingă tot grație d-lui Duca.

A fost deajuns ca gloriile partidului — d-nii Anghel, Anghel, Anghel etc. — să nu se prezinte ostentativ la sosirea „șefului” dir străinătate pentru ca acesta s'o bage pe mâncă. Și curajos cum este d. Duca a dezavânt „tineretului”!

Rezultatul acestei greșeli memorabile a fost că și ultimii susținători ai d-lui I. G. Duca l-au părăsit.

Definitiv izolat, așteptând momentul să fie svărlit peste bord cu o eleganță specific liberă d. I. G. Duca stă și filozofează.

Și astfel procesul omului care la 8 Iunie 1930 avea nedăbăcia să strige „Prefer să pun căpăt vieții mele politice decât să aprob această aventură” (aventura era restaurarea monarhiei române în splendoarea de odinioară) pentru ca peste o săptămână să se ceară lertare, se apropie de firescul său sfârșit.

Bădăcini—Măldărești! Două nume simbolice care arată un singur lucru: domnia partidelor în lichidare.

Eroism la popice

În timp ce legionarii „Gărzii de Fier” cădeau sărobiți sub paturile puștilor jandarmerești la Vișani, adepții d-lui A. C. Cuza se produceau și ei la Iași cu un mic intermezzo comic.

Sedul „Ligei Apărării Naționale Creștine” este alături de o popicarie unde d. Gheorghe Cuza își exercită capacitatea intelectuală iar tinerii membri ai „batalionelor de asalt” capacitatea combativă.

În așteptarea zilelor de glorie ce vor pica — pe maldăte — în poala eroicilor „batalioane”, membrii lor luau cofădan cu asalt... popicele.

Der într-o bună zi, pe când eroicele batalioane repurtau victorii asupra inamicului „popic”, o veste lugubră paralăză brațele și avântul tinerilor combativi: „Autoritățile vin să sigleze popicaria și să conștate inamicul popic”.

Dintr'odată suflul unui epic entuziasm străduțu eroicele batalioane.

În fața autorităților sacrale care veneau să le confiste inamicul, batalioanele de asalt” se pregătiră de rezistență în strigăte de: „Murim cu popicele în brațe!”

D-I Gheorghe Cuza telegrafia părintelui său spre a-i cere bi necuvințarea în lupta mărească cu inace și binecuvântarea sosl tot telegrafică:

— „Dragă Georges, Când ostile stau față în față formula mea este: Toți la doctorie! Murii eroici cu popicele în brațe, România și Europa vă privesc și vă admiră!”

Înainte! A. C. CUZA”.

D-I George Cuza citi „batalionelor” adunate în popicarie memorabilul mesaj și în entuziasmul delirant al asistențelor se baricadără ușile și ferestrele.

Dar autoritățile sant lasă! În loc să accepte lupta loială, eroică, corp la corp și să cucerească popic cu popic au adus — lasă! — gaze lacrimogene.

În fața acestei „degradante lăstăși” „batalioanele” s'au predat, nu însă înainte de a fi rezistat eroic vărsând litri de lacrimi asupra inamicului popic.

Eroica rezistență a înmănat chiar inima împietrită a autorităților, care cu acordul invizibil onorurile războiului.

Și în dangățul jălnic al clopotelor, în fața autorităților înmărmurite de admirație, „batalioanele de asalt” au defilat triste dar măndre, înțraco dar demne.

Și fiecare erou își avea popicul sub braț!

REDACTIONALE

Numărul viitor al „AXEI”

apare — din cauza vacanței — la 1 Septembrie.

Dela această dată „Axa” își reia apariția regulată la 1-15 ale fiecărei luni.